

U C H W A Ł A Nr LVII/516/98

Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim

z dnia 16 czerwca 1998r.

w sprawie przyjęcia Sprawozdania Zarządu Miasta Stargardu Szczecińskiego z realizacji zadań w okresie kadencji w latach 1994 - 1998 oraz z wykonania Uchwały Nr XIII/131/95 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 4 kwietnia 1995r. w sprawie kierunków działania Zarządu Miasta Stargardu Szczecińskiego do 1998r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74, Nr 58, poz. 261, Nr 106, poz. 496, Nr 132, poz. 622 i z 1997 r. Nr 9, poz. 43, Nr 106, poz. 679, Nr 107, poz. 686, Nr 113, poz. 734 i Nr 123, poz. 775) uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Sprawozdanie Zarządu Miasta Stargardu Szczecińskiego z realizacji zadań w okresie kadencji w latach 1994 - 1998 oraz z wykonania Uchwały Nr XIII/131/95 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 4 kwietnia 1995r. w sprawie kierunków działania Zarządu Miasta Stargardu Szczecińskiego do 1998r., stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ

AK
ADAM KLSIO

Opinia Nr 52/98
Do projektu nie zgłasza zastrzeżeń
pod względem prawnym i redakcyjnym

Rada Prawny

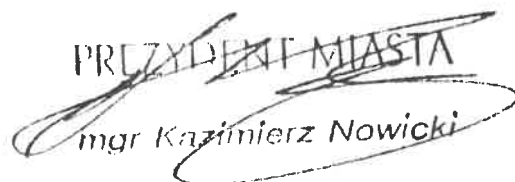
[Signature]
mgr Monika Kasaczyszyn-Skiba

U z a s a d n i e n i e:

Zgodnie z ustawą o samorządzie terytorialnym do właściwości rady gminy należy stanowienie o kierunkach działania zarządu oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności.

Zarząd Miasta przedkłada sprawozdanie z realizacji zadań w okresie kadencji w latach 1994 - 1998 oraz z wykonania Uchwały Nr XIII/131/95 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 4 kwietnia 1995 r. w sprawie kierunków działania Zarządu Miasta Stargardu Szczecińskiego do 1998 r.

Biorąc powyższe pod uwagę, uznaje się przyjęcie uchwały za zasadne.

PREZYDENT MIASTA

mgr Kazimierz Nowicki

SPRAWOZDANIE

Zarządu Miasta Stargardu Szczecińskiego z realizacji zadań w okresie kadencji w latach 1994 - 1998 oraz z wykonania Uchwały Nr XIII/131/95 Rady Miejskiej Stargardu Szczecińskiego z dnia 4 kwietnia 1995 r. w sprawie "Kierunków działania Zarządu Miasta Stargardu Szczecińskiego do 1998 r."

I. ROZWÓJ PRZESTRZENNY MIASTA

Realizacja zagospodarowania przestrzennego miasta odbywała się w oparciu o ustalenia przepisów ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym oraz ustawy z 7 lipca 1994 r. o gospodarce przestrzennej.

Najważniejszymi obszarami działań w zakresie gospodarki przestrzennej były:

- 1) opracowania planistyczne,
- 2) ustalenia prawidłowych rozgraniczeń terenów komunalnych i innych miejskich,
- 3) wdrażanie ustaleń planistycznych.

1) Opracowania planistyczne

Począwszy od 1 stycznia 1995 r., wraz z wejściem w życie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, radykalnie zmienił się sposób postępowania w procesie opracowywania a następnie wdrażania planów zagospodarowania przestrzennego. Nowe przepisy wprowadziły obowiązek uwzględniania interesów właścicieli nieruchomości w urządzaniu i zabudowie terenów miejskich, dając im w odróżnieniu od poprzednich przepisów, możliwość składania protestów i zarzutów oraz zaskarżania poszczególnych ustaleń sprzecznych z ich interesami (choć często zgodnych z interesami miasta jako całości) do NSA. Ustaliły także nowe procedury opracowywania i ustalania planów zagospodarowania oraz okres przejściowy jej pełnego wdrożenia trwający 5 lat od jej wejścia w życie, tj. do 1 stycznia 2000 r. Do tego czasu obowiązują ustalenia planów zagospodarowania uchwalone w oparciu o wcześniejsze przepisy.

Do 1 stycznia 2000 r. w Stargardzie Szczecińskim będą obowiązywały ustalenia zasadniczych dla miasta planów opracowanych i uchwalonych na podstawie poprzednich przepisów:

- plan ogólny zagospodarowania miasta Stargardu Szczecińskiego,

- plan ogólny zagospodarowania miasta Stargardu Szczecińskiego - Lotnisko Kluczewo,
- plan ogólny zagospodarowania miasta Stargardu Szczecińskiego - Park Północny.

Plany te obowiązywały w momencie rozpoczęcia obecnej kadencji Rady Miejskiej, a opracowane były jako ogólny zbiór wytycznych i zależności urbanistycznych wymagających ustaleń szczegółowych.

Szczegółowe opracowania planistyczne sporządzano w postaci zmian do obowiązującego planu ogólnego.

Są to zmiany:

- 1. opracowane na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów i przyjęte przez Radę Miejską uchwałami:**
 - a) z 1 grudnia 1994 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego,
 - b) z 1 grudnia 1994 r. w sprawie zmiany planu ogólnego dotyczące fragmentu Śródmieścia ograniczonego ulicami - Wojska Polskiego, M. Konopnickiej, Dworcowej i A.Mickiewicza.
- 2. opracowane na podstawie przepisów nowej ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym i przyjęte przez Radę Miejską uchwałami:**
 - a) z 28 listopada 1995 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczące Osiedla Pyrzyckiego w rejonie ulic W.Broniewskiego - " Od Jaru" - Niepodległości;
 - b) z 28 grudnia 1995 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego w rejonie ulic Młyńskiej - Ogrodowej - J.Kochanowskiego;
 - c) z 4 marca 1997 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczące terenu ograniczonego ulicami Popiela - St.Staszica - Łabędzia;
 - d) z 25 listopada 1997 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczące terenu w rejonie ulic Kardynała S.Wyszyńskiego - S.Czarnieckiego - Bogusława IV - Barnima;
 - e) z 25 listopada 1997 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczące terenu w rejonie ulic Bydgoskiej - Robotniczej - Na Grobli.

26 maja 1998 r. podjęta została uchwała Rady Miejskiej w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotycząca terenu w rejonie ulic B. Chrobrego - Garncarskiej - K. Wielkiego - Kramarskiej - Grodzkiej.

Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego, opracowany na podstawie poprzednich przepisów, a obowiązujący według przepisów nowej ustawy, spowodował wiele konfliktów, w szczególności w związku z ustaleniem przeznaczenia terenów innego od zamierzonego przez właścicieli. Mieszkańcy zgłaszali wnioski o zmianę planu. W okresie do lipca 1996 r. złożono łącznie 91 wniosków o zmianę planu, które zostały

poddane analizie. Analiza zawierająca ocenę wniosków o zmianę planu oraz postanawiająca o uwzględnieniu lub odrzuceniu wniosków, przyjęta została uchwałą Rady Miejskiej z 3 września 1996 r.

W wyniku przyjęcia tej analizy przystąpiono do zmian planu ogólnego:

- ♦ dla terenów oznaczonych symbolami : MM A1, MM A8, MM B6, MM B11, MM B17, MM C16, MM C20, MM D9;
- ♦ dla terenów oznaczonych symbolem TO;
- ♦ dla terenów projektowanych i istniejących pasów drogowych ulic klas Gt, Zt, Zo, Lg.

Zmiany te są obecnie opracowywane przez projektantów. Przewidziane zakończenie prac - III kwartał br.

W związku z ograniczonym czasem funkcjonowania planów ogólnych zagospodarowania, ustawa o gospodarce przestrzennej nakłada na gminy obowiązek sporządzania studium kierunków i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego do 1 stycznia 2000 r. Studium zastępuje dotychczasowe plany ogólne oraz uwzględnia obowiązujące na terenie gminy programy inwestycyjne, gospodarcze, ekologiczne, strategię rozwoju i inne dokumenty programowe. Studium będzie stanowiło podstawę do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów miejskich, np. dla terenów mieszkaniowych, przemysłowych itp., w zależności od potrzeb wynikających ze strategii rozwoju.

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej z 21 października 1997 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego, wyłoniono w trybie przetargu nieograniczonego projektanta i rozpoczęte zostały prace związane z opracowaniem "studium". Przewidywany termin zakończenia prac - IV kwartał 1999 r.

2. Rozgraniczenie terenów komunalnych

Aby umożliwić sprzedaż mieszkań w budynkach komunalnych, opracowano projekty rozgraniczeń terenów wokół tych budynków wraz z koncepcjami zagospodarowania. Projekty rozgraniczeń terenów wokół budynków komunalnych przeznaczonych do sprzedaży (RDS), przed przyjęciem przez Zarząd Miasta, poddane były konsultacjom społecznym i uzgodnione, w zależności od potrzeb, z gestorami sieci, infrastruktury i innymi instytucjami (np. Państwowym Terenowym Inspektorem Sanitarnym, Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków itp...)

W 1995 r. opracowano RDS dla około 80 posesji oraz dla fragmentu Starego Miasta i terenów rzemieślniczych w rejonie ul. Bydgoskiej.

W 1996 r. opracowano RDS dla około 110 posesji, a w 1997 r. dla około 20 posesji.

Największe rejony, dla których opracowano RDS, to obszary położone w dzielnicach mieszkaniowych w rejonie ulicy T. Kościuszki, pomiędzy ul. Szczecińską, ul. F.Chopina i ul. Jugosłowiańską oraz tereny wzdłuż ulic Marszałka J.Piłsudskiego i Wojska Polskiego.

3. Wdrażanie ustaleń planistycznych.

Realizacja ustaleń planów zagospodarowania następuje poprzez:

- 1) decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania dla obszarów nie stanowiących własności komunalnej,
- 2) aktywną strategię postępowania z terenami komunalnymi.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawane są od 1.01.1995 r. i stanowią podstawę do realizacji wszelkiej zabudowy stałej i tymczasowej na terenie miasta:

- w 1995 r. wydano - 664 decyzje,
- w 1996 r. wydano - 841 decyzji,
- w 1997 r. wydano - 861 decyzji,
- w 1998 r. (do 30.04.) wydano - 264 decyzje.

Około 50% decyzji dotyczy zabudowy stałej, nowej lub remontowanej, w tym około 20% budynków mieszkalnych.

Prawidłowe postępowanie z gruntami miejskimi, w tym w szczególności z gruntami komunalnymi, wymaga ustalenia hierarchii ważności poszczególnych obszarów miasta oraz kryteriów obowiązujących na tak wyznaczonych obszarach. Dotychczas w Stargardzie nie można było ustalić terenu, który mógłby pełnić rolę centrum miasta. Historyczne centrum na Starym Mieście po zniszczeniach wojennych zabudowane zostało jak zwykła dzielnica mieszkaniowa. Inne rejony miasta charakteryzujące się różnorodną zabudową o przemysłowych funkcjach nie tworzyły obszaru mogącego pełnić rolę centrum. Na podstawie ustaleń planu ogólnego można jednak ustalić, który obszar ze względów komunikacyjnych, zgrupowania instytucji publicznych oraz tworzących się spontanicznie placówek handlowych i usługowych, może stworzyć centrum miasta. Ustalono, że najważniejsze obszary miejskie to:

- **Śródmieście** - zawarte pomiędzy ulicami Wojska Polskiego, M.Konopnickiej, Dworcowej i Kardynała S.Wyszyńskiego, a także pomiędzy ulicami Kardynała S.Wyszyńskiego, Barnima, Bogusława IV i S.Czarnieckiego,
- **Stare Miasto,**
- **Lotnisko Kluczewo,**
- **Tereny wzdłuż obwodnicy śródmiejskiej.**

Sródmieście - dla obu części śródmieścia, projektanci wyłonieni w trybie ogólnopolskiego konkursu, sporządzili szczegółowe plany zagospodarowania. Dla terenów tych prowadzone są intensywne działania marketingowe mające na celu pozyskanie jak najlepszych inwestorów. Z inwestorami tymi utrzymywane są stałe kontakty. Na obszarze tym realizowane są już pierwsze budynki, a następne są projektowane. Przygotowywane jest również uzupełnienie brakującego uzbrojenia terenu. Przystąpiono również do uwolnienia terenów położonych w części śródmieścia pomiędzy ul. Kardynała S.Wyszyńskiego i ul. Bogusława IV.

Stare Miasto - dla obszaru tego przeprowadzono szczególnie staranne badania poprzedzające przystąpienie do sporządzenia planu zagospodarowania. Bardzo

pomocne okazały się tu doświadczenia innych miast, w tym Kołobrzegu i Szczecina. Ostatecznie plan zagospodarowania Starego Miasta został opracowany i przedstawiony Radzie Miejskiej do uchwalenia. Określono strategię inwestowania w tym terenie polegającą na wyłonieniu inwestora wiodącego.

Lotnisko Kluczewo - dla obszaru tego opracowano wcześniej plan zagospodarowania. Działania prowadzone w tym obszarze polegały na uzbrojeniu terenu umożliwiającym inwestorom adaptować poszczególne obiekty mieszkalne i inne. Większość terenu tej dzielnicy ma już konkretnego gospodarza.

Tereny wzdłuż obwodnicy śródmiejskiej - rozpoczęto realizację obwodnicy śródmiejskiej mającej na celu wyprowadzenie z centrum miasta ciężkiego ruchu tranzytowego. W ślad za modernizowaną obwodnicą śródmiejską, a także ul. Szczecińską, wzrasta atrakcyjność terenów przylegających. Pojawiają się nowi inwestorzy lokalizujący nowe obiekty, np. przy ul. Szczecińskiej. Dla obszarów centralnych miasta i głównych ulic miejskich ustalono standardy zabudowy tymczasowej oraz przyjęto, że obiekty te będą stopniowo usuwane z centrum i zastępowane obiektami stałymi na terenach do tego przeznaczonych. Obiekty tymczasowe przy głównych ciągach będą mogły być lokalizowane w połączeniu z przystankami autobusowymi.

II. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1. Mieszkaniowy zasób miasta składa się z 743 budynków, wśród których:

- a) 366 to budynki wspólnot mieszkaniowych z udziałem miasta,
- b) 377 to budynki komunalne, których miasto jest wyłącznym właścicielem.

Sprzedaż komunalnych lokali mieszkaniowych prowadzona była zgodnie z ustalonymi zasadami i harmonogramem.

W okresie od 1 lipca 1994 r. do 30 kwietnia 1998 r. sprzedano:

- w drodze bezprzetargowej, dla dotychczasowych najemców - 1.087 lokali za kwotę 3.550.131,75 zł,
- na przetargach - 11 lokali o wartości 690.717,60 zł.

2. **Czynsze regulowane a koszty utrzymania zasobów komunalnych.**

Do końca stycznia 1995 r. w lokalach komunalnych obowiązywał czynsz urzędowy. Był on ustalany centralnie na podstawie przepisów wykonawczych do ustawy prawo lokalowe, która z dniem 1 stycznia 1995 r. została zastąpiona ustawą z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych.

Przychody z czynszów urzędowych w ostatnim okresie ich obowiązywania były na poziomie 0,22 zł/m² i pokrywały wydatki na utrzymanie zasobów mieszkaniowych miasta zaledwie w 20%. Z dniem 1 lutego 1995 r. na mocy art. 26 wspomnianej ustawy o najmie lokali mieszkalnych Rada Miejska uchwalała z 24 stycznia 1995 r. wprowadziła czynsz regulowany. Przyjęta została zasada, że Rada Miejska uchwala

stawkę bazową oraz czynniki podwyższające i obniżające ją w zależności od położenia budynku, stanu technicznego budynku, położenia lokalu w budynku, wyposażenia lokalu w instalację i urządzenia, zaś stawki czynszu regulowanego dla poszczególnych kategorii mieszkań w oparciu o uchwałę ustala zarządca zasobów.

W pierwszym roku obowiązywania czynszu regulowanego przy stawce bazowej 0,65 zł/m², stawki czynszu regulowanego dla poszczególnych mieszkań ukształtowały się od 0,39 zł/m² do maks. 1,17 zł/m² i były na poziomie od 0,45% do 2,02 % wartości odtworzeniowej lokalu. Osiągnięte przychody z czynszów regulowanych wyniosły średnio 0,54 zł/m² i przy wydatkach na utrzymanie zasobów mieszkaniowych w tym okresie wynoszących 0,94 zł/m² pokryły koszty zarządu nieruchomościami komunalnymi w 57,4%.

Obowiązująca w 1996 r. stawka bazowa w wysokości 0,75 zł/m² ustaliła stawki czynszu regulowanego dla poszczególnych mieszkań od 0,45 zł/m² do maks. 1,35 zł/m², tj. na poziomie od 0,57% do 1,72% wartości odtworzeniowej lokalu. Przychody czynszu w roku 1996 wyniosły średnio 0,73 zł/m² i pokryły wydatki na koszty zarządu nieruchomościami, które w tym roku były na poziomie 1,20 zł/m², w 60,8%.

W kolejnym 1997 r. stosowania czynszu regulowanego, Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim, wychodząc na przeciw postulatów najemców lokali o najwyższym standardzie wyposażenia, obniżyła skalę czynników podwyższających stawkę bazową o połowę, a stawkę bazową ustaliła na 0,95 zł/m². Stawki czynszu regulowanego dla poszczególnych mieszkań były od 0,47 zł/m² w lokalach o najniższym standardzie do 1,52 zł/m² dla lokali o najwyższym standardzie. Przychody z czynszów wyniosły średnio 0,80 zł/m², zaś wydatki na koszty zarządu nieruchomościami były na poziomie 1,49 zł/m² i zostały pokryte przychodami z czynszów w 53,7%.

W roku 1998 obowiązuje stawka bazowa 1,35 zł/m², dla której najniższa stawka czynszu regulowanego wzrosła do 0,61 zł/m², najwyższa zaś wynosi 1,82 zł/m², a więc są na poziomie od 0,50% do 1,50% wartości odtworzeniowej lokalu. Wpływy z czynszów regulowanych powinny ukształtować się na poziomie 1,20 zł/m², zaś wydatki na koszty zarządu nieruchomościami komunalnymi na poziomie 1,57 zł/m². Będą więc w 76,4% pokryte wpływami z czynszów.

3. Restrukturyzacja zarządzania i gospodarowanie mieszkaniowym zasobem miasta.

Realizacja sprzedaży mieszkań i lokali użytkowych w zasobach komunalnych miasta oraz nowe uregulowania prawne w zakresie zarządzania nieruchomościami stanowiącymi współwłasność zawarte w ustawie z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali spowodowały potrzebę podjęcia działań w zakresie sprawnego wdrożenia w życie nowych przepisów.

Z datą wejścia w życie ustawy o własności lokali, powstało z mocy przepisów z dniem 1 stycznia 1995 r., 145 wspólnot mieszkaniowych, obejmujących 218 budynków mieszkalnych i 1028 mieszkań własnościowych. Po odbyciu pierwszych zebrań właścicieli lokali, w celu usprawnienia sposobu sprawowania zarządu nieruchomościami wspólnot mieszkaniowych, a zwłaszcza rozliczania kosztów administrowania, Zarząd Miasta, wyodrębnił w strukturze organizacyjnej Miejskiego

Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej Biuro Obsługi Wspólnot Mieszkaniowych oraz powołał pełnomocników do reprezentowania interesów miasta we wspólnotach i na zebraniach właścicieli.

W okresie od 1 stycznia 1995 r. do końca grudnia 1997 r. powstało ogółem 281 Wspólnot Mieszkaniowych, w skład których wchodzi 366 budynków mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 222.913 m², co stanowi 66% zasobów lokalowych. W budynkach stanowiących współwłasność z miastem jest ogółem 4.411 lokali mieszkalnych i użytkowych, z których 2.019 stanowiących 45,8%, to lokale będące własnością osób fizycznych.

Większościowy udział miasta we wspólnotach mieszkaniowych występuje jeszcze w 230 budynkach, co stanowi 62,8% ogółu budynków współwłasnościowych i ma tendencję malejącą.

Z dniem 1 stycznia 1998 r. nastąpiła kolejna restrukturyzacja zarządzania i gospodarowania zasobami komunalnymi.

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 czerwca 1997 r., w wyniku przekształcenia Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w spółkę, powstało Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o., w której jedynym udziałowcem jest Miasto Stargard Szczeciński reprezentowane przez Zarząd Miasta.

Stargardzkiemu TBS (oprócz innych zadań statutowych) powierzono zarząd mieszkaniowym zasobem miasta na zasadzie odrębnej umowy o zarządzanie opartej na przepisach ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawy z 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych oraz przepisach Kodeksu Cywilnego. Przychody z czynszów i opłat za mieszkania są przychodami miasta. Stargardzkie TBS otrzymuje miesięcznie zaliczki na pokrycie kosztów zarządzania w kwocie określonej w planie gospodarczym, wykonuje samodzielnie zadania w zakresie nie przekraczającym zakresu zwykłego zarządu, zaś przekraczające zakres zwykłego zarządu realizuje za zgodą Zarządu Miasta. Tę formę zarządzania zasobami komunalnymi wprowadzono po raz pierwszy. Będzie ona wymagać bieżącej analizy i eliminowania ewentualnych niedoskonałości.

4. Budowa komunalnego budynku mieszkalnego.

W 1995 r. przy ul. Wojska Polskiego 34 rozpoczęto budowę budynku mieszkalno-usługowego 3 kondygnacyjnego o kubaturze 2.847 m³, pow. użytkowej 498,23 m², z 6 mieszkaniami oraz lokalami użytkowymi w parterze budynku (pow. użytkowa usług - 136 m²). Koszt całego przedsięwzięcia, łącznie z elementami zagospodarowania terenu wyniósł 546.927 zł. W połowie października 1996 r. budynek odebrano, wszystkie mieszkania i lokale użytkowe zostały sprzedane.

III. GOSPODARKA KOMUNALNA

W latach 1995-1998 miało miejsce szereg uregulowań legislacyjnych, które dały podstawę do zmian jakościowych w sferze gospodarki komunalnej. W grudniu 1996 r. została uchwalona ustawa o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 97r. Nr 9 poz. 43), która

m.in. spowodowała konieczność zmiany formy organizacyjno - prawnej przedsiębiorstw komunalnych działających w mieście, dla których organem założycielskim była gmina. Z tego powodu w czerwcu 1997 r. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej zostało przekształcone w spółkę z o.o., gdzie rolę zgromadzenia wspólników pełni Zarząd Miasta. Taką samą formę organizacyjną nadano Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej.

Założyć należy, że zmiany te wpłyną na poprawę jakości funkcjonowania tych podmiotów. Ma to szczególne znaczenie w tych sferach, gdzie przedsiębiorstwa działają w układzie monopolu naturalnego (PEC, część wodociągowo - kanalizacyjna MPGK).

Ustanowienie zasady, że Rada Miasta jest organem stanowiącym o cenach usług komunalnych w sferze użyteczności publicznej (o ile szczegółowe przepisy nie stanowią inaczej) jest uregulowaniem zabezpieczającym interes mieszkańców wspólnoty samorządowej przed praktykami monopolistycznymi.

Drugim istotnym aktem prawnym jest ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie przyjęta we wrześniu 1996r. (Dz. z 1996r. Nr 132 poz. 622). Na podstawie delegacji ustawowej Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku w Stargardzie Szczecińskim. Są to uregulowania o charakterze prawa lokalnego. Ich stosowanie i przestrzeganie w wydatny sposób winno przyczynić się do poprawy wyglądu miasta zarówno od strony czystości, estetyki jak również od strony gospodarki odpadami i utrzymania zwierząt domowych i gospodarskich.

Nie sposób nie wspomnieć również o ustawie o zamówieniach publicznych z 10 czerwca 1994r. (Dz.U. Nr 76 poz. 344), która obligatoryjnie obowiązuje gminy od 1996r. Ma ona również zastosowanie w sferze komunalnej i powoduje, że usługi które kiedyś "przynależne" były miejskim przedsiębiorstwom komunalnym, w chwili obecnej powinny być powierzone tym oferentom, którzy zaproponują najkorzystniejsze dla zamawiającego (czytaj miasta) warunki ich wykonania. Powinno podnieść to konkurencyjność, a przez to wyższy poziom usług i wymierne korzyści dla miasta. W drodze przetargów nieograniczonych wyłaniani są wykonawcy usług związanych z utrzymaniem ulic i placów, mostów, terenów zielonych oraz oczyszczania miasta.

1. Rozwój i remonty infrastruktury technicznej

1) zaopatrzenie miasta w wodę

- a) We wrześniu 1994 r. została rozpoczęta budowa magistrali wodociągowej od Os. Pyrzyckiego do strefy mieszkaniowej lotniska w Kluczewie. Wodociąg przebiega w pasie drogowym ul. W.Broniewskiego, Lotników do granic osiedla mieszkaniowego. W czerwcu 1995 r. inwestycja została zakończona. Wykonano 4.100 mb wodociągu ϕ 280, umożliwiając tym samym zaopatrzenie w wodę z miejskiej stacji przy ul. Warszawskiej, nie tylko nowo przejętych terenów lotniska w Kluczewie, ale również budynków mieszkalnych i przemysłowych w tzw. starej części Kluczewa. Zadanie to jest zgodne z opracowanym w 1994 r. "Programem rozwoju wodociągów i

kanalizacji w Stargardzie Szczecińskim". Budowa omawianej magistrali pozwoliła również na likwidację lokalnych hydroforni w Kluczewie.

- b) W 1995r. na terenie byłego lotniska w Kluczewie (w części mieszkaniowej) adaptowano do nowych potrzeb istniejącą sieć wodociagową. Dokonano wymiany hydrantów i zasuw oraz przeprowadzono płukanie i chlorowanie istniejącej sieci.

Wymienione w punkcie a) i b) przedsięwzięcia rozwiązują docelowo problem zaopatrzenia w wodę ustalonej w planie zagospodarowania przestrzennego miasta tzw. strefy mieszkaniowej na lotnisku w Kluczewie. Zabezpieczono potrzeby w tym zakresie nie tylko dla budynków mieszkalnych, ale również dla wszystkich przewidywanych obiektów - usług publicznych, placówek oświatowych itp.

- c) przygotowanie i rozpoczęcie realizacji inwestycji "Ujęcie wody Północ" (1997 - 1998 r.) - połączenie magistrali wodociagowych od ul. Szczecińskiej do Os. Pyrzyckiego (od 1997 r.)
Obecnie istniejące ujęcie wody "Południe" przy ul. Warszawskiej w pełni zaspokaja potrzeby miasta. Produkcja wody z uwagi na zmniejszone zapotrzebowanie w ostatnich latach spadła do 15 - 16 tys. m³ na dobę. Biorąc pod uwagę racjonalizację zużycia wody przez mieszkańców i możliwości produkcji istniejącego ujęcia (24 tys. m³/dobę) zakłada się, że przygotowanie i realizacja inwestycji "Ujęcie wody Północ" powinny nastąpić po 2005 r.
- d) Istotnym problemem jest zaopatrzenie w wodę pitną rejonów peryferyjnych ze słabo rozwiniętą infrastrukturą miejską, zachowaną zabudową zagrodową, częściowo z terenami wykorzystywanymi rolniczo. Konieczność budowy wodociągów w tych rejonach miasta pomimo małej efektywności ekonomicznej inwestycji (duże rozproszenie gospodarstw domowych) jest coraz częściej powodowana złą jakością wody w studniach lokalnych i decyzjami Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej o zakazie eksploatacji tych obiektów. Między innymi z tych względów w 1995r. wybudowano i oddano do eksploatacji wodociąg w ul. Grudziądzkiej i Klonowej. W 1998r. MP GK Sp. z o.o. planuje realizację sieci wodociagowej w ul. Źródlanej, Granicznej i rozpoczęcie budowy w ul. Na Grobli.

2) budowa sieci kanalizacyjnej

- a) **kolektorów kanalizacyjnych sanitarnych wraz z sieciami dosyłowymi do osiedla mieszkaniowego Lotnisko-Kluczewo.**
W 1994 r. zakończono budowę głównego kolektora sanitarnego od Os. Pyrzyckiego do strefy mieszkaniowej lotniska. Łącznie wykonano 4.131 mb kolektorów od 0,5 m do 0,225 m.

W 1995 r. wykonano: przeglądy, naprawy, udrożnienie oraz przystosowanie do eksploatacji sieci kanalizacyjnej sanitarnej na terenie strefy mieszkaniowej byłego lotniska w Kluczewie oraz wymieniono odcinki sieci o długości 835mb. Z uwagi na ograniczone środki finansowe zadanie w części związanej z sieciami dosyłowymi w ul. Głównej, Kolejowej, Gen. L.Okulickiego będzie kontynuowane po 1998 roku.

b) rozbudowa miejskiej oczyszczalni ścieków:

II etap - w ramach rozbudowy miejskiej oczyszczalni ścieków zakończono i oddano do eksploatacji w 1995 r. III biooxyblok, wykonano kompletną stację odwadniania osadów w oparciu o prasę taśmową GUTNARD, przeprowadzono wymianę kraty w przepompowni oraz zrealizowano roboty związane z zagospodarowaniem terenu.

Wykorzystując doświadczenia wcześniej wykonanych dwóch biooxybloków, trzeci zbiornik został wyposażony w urządzenia ulepszone przy zmodernizowanej technologii. Pozwoliło to na uzyskanie wyższego stopnia redukcji biogenów w ściekach, zwłaszcza fosforu i azotu, zmniejszenie wskaźnika energochłonności, zmniejszenie awaryjności. Dzięki wykonaniu stacji odwadniania osadów i zabudowaniu prasy taśmowej uzyskano możliwość gromadzenia i transportu osadów bezpośrednio na składowisko bez konieczności wcześniejszego długotrwałego i uciążliwego odwadniania grawitacyjnego. W 1997r. dla usprawnienia pracy stacji odwadniania osadów wykonano zbiornik uśredniający - zagęszczający wyposażony w mieszałkę. Uśrednienie osadu pozwala na racjonalne wykorzystanie koagulantu i prasy odwadniającej. Ponadto zmniejszono ilość wywożonych osadów poprzez zwiększenie zawartości suchej masy w osadzie. Zakończono modernizację przepompowni w celu poprawy mechanicznego oczyszczania ścieków. Zabudowana druga nowa krata o prześwicie 3 mm zapewnia lepszą efektywność technologii i zmniejsza awaryjność urządzeń.

Ponadto w 1997r. wykonano ściany zewnętrzne biooxybloku nr 4. Pozwoli to na wykorzystanie go jako zbiornika retencyjnego do gromadzenia ścieków w okresie bardzo dużych opadów atmosferycznych. Zakończono zagospodarowanie terenu - wykonano drogę między biooxyblokami wraz z odwodnieniem, co usprawni obsługę biooxybloków.

Generalnie problemem, i to nie tylko w stargardzkiej oczyszczalni ścieków, jest gospodarka osadowa. Przy pomocy Wojewody Szczecińskiego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej został opracowany program przyrodniczego zagospodarowania osadu ściekowego z komunalnej oczyszczalni w Stargardzie Szczecińskim. Opracowanie to zawiera również projekt budowlany linii technologicznej wapnowania osadu jako sposobu jego higienizacji i przystosowania do dalszego rolniczego wykorzystania. Z uwagi na wymogi ochrony środowiska i zamknięcie cyklu technologicznego pracy oczyszczalni, prace te powinny być podjęte jak najszybciej.

c) **budowa sieci kanalizacji deszczowej na terenie dzielnicy Kluczewo**

W 1995 r. zakończono budowę części kanalizacji deszczowej o długości 1.221 mb w ul. Lotników. W celu stworzenia całego systemu kanalizacji deszczowej wraz z separatorami i odprowadzeniem wód opadowych do rzeki Iny, zadanie powinno być kontynuowane. Z uwagi na brak środków, nie było realizowane w latach 1996-1998. Przedsięwzięcie oparte jest o przyjęty program rozwoju wodociągów i kanalizacji w mieście.

W 1995 r. przeprowadzono modernizację głównego **kolektora deszczowego** ϕ 1m na długości 2.600 mb na terenie lotniska w Kluczewie. W 1996 r. rozpoczęto realizację kanalizacji deszczowej na terenie strefy mieszkaniowej lotniska - w ul. Cz.Tańskiego i J.Śniadeckiego. W 1997r. kontynuowano zadanie. Wybudowano kanalizację deszczową w ulicach: S.Skarżyńskiego, Cz.Witoszyńskiego, S.Rogalskiego, S.Drzewieckiego. Łącznie wykonano 2.296 mb kanalizacji od ϕ 0,8 m do ϕ 0,2 m.

W 1997r. zrealizowano mechaniczno - biologiczną oczyszczalnię wód deszczowych, z której oczyszczone wody deszczowe odprowadzane będą do rzeki Gowienicy. Wykonanie tych przedsięwzięć stworzyło możliwość odbioru wód opadowych z całego terenu lotniska (przed pasem startowym).

d) **budowa kanalizacji rozdzielczej w północno-zachodniej części miasta (Kossaka - Matejki, Park Przemysłowy)**

W 1998 r. planuje się wykonanie w oparciu o program rozwoju wodociągów i kanalizacji w Stargardzie Szczecińskim koncepcji programowej kanalizacji rozdzielczej w północno-zachodniej części miasta. W szczególności koncepcja obejmuje tereny dzielnicy przemysłowej (w rejonie ulic: Ciepłej, Przemysłowej, Usługowej, Transportowej, Nasiennej) oraz rejonów osiedla Kossaka - Matejki. Jeszcze w bieżącym roku powstanie projekt budowlany kolektorów, sieci sanitarnej i deszczowej rejonu Kossaka - Matejki. Pozwoli to na rozpoczęcie realizacji tej inwestycji w 1999 r.

e) **w ramach rozbudowy kanalizacji w peryferyjnych dzielnicach miasta** wykonano w latach 1995 - 1996 sieć rozdzielczą w ul. Gdańskiej, Gdyńskiej, Morskiej Grudziądzkiej, Klonowej. Łącznie wykonano 3.426 mb kanalizacji sanitarnej i 1.477 mb kanalizacji deszczowej. Inwestycję zakończono i przekazano do eksploatacji we wrześniu 1996 r. W wyniku zrealizowania przedsięwzięcia zostały stworzone możliwości podłączenia wszystkich obiektów - mieszkalnych, usługowych, składowych i produkcyjnych, zlokalizowanych w sąsiedztwie sieci.

3) ucieplnienie miasta

a) **obecnie potrzeby miasta w zakresie produkcji ciepła są zaspokajane w 100%**
Eksploatowana ciepłownia miejska jest obciążona w stosunku do mocy

znamionowej w 95 %. Opracowane w 1993 r. "studium uciepłownienia miasta" zakładało przy rozwoju sieci ciepłowniczej również rozbudowę źródła. Kierunek rozbudowy ciepłowni ostatecznie zostanie ustalony w planie zaopatrzenia miasta w ciepło. Obowiązek ustanowienia takiego planu wynika z ustawy "Prawo Energetyczne" przyjętej przez Sejm RP w kwietniu 1997r. (Dz.U. nr 54 poz. 348). Zgodnie ze wskazanym aktem prawnym miasto przygotowało już założenia do planu zaopatrzenia w ciepło i w najbliższym czasie zostanie opracowany właściwy plan. Dalszy rozwój miejskiego ciepłownictwa będzie prowadzony w oparciu o ten, stanowiący akt prawa miejscowego, dokument. W ramach przygotowań do w/w opracowań, z funduszu PHARE i Banku Światowego, został wykonany projekt modernizacji ogrzewania miasta i ochrony środowiska, który zawiera analizy techniczno - ekonomiczne różnych wariantów ciepłownictwa miejskiego, a także lokalizuje w systemie, ciepłownię geotermalną.

- b) w zakresie **powiązań magistralnych istniejących sieci ciepłowniczych** w 1995 r. rozpoczęto przygotowanie dokumentacyjne magistrali ciepłej od węzła ciepłego przy ul. W.Łokietka do komory w ul. T.Kościuszki. Ponadto został zrealizowany (przez PEC Stargard) odcinek magistrali od komory przy ul. T.Kościuszki w kierunku Os. Letniego do węzła przy Szkole Podstawowej Nr 7. W 1996 r. wykonano fragment magistrali ciepłej od ul. W.Łokietka do ul. Bogusława IV z odgałęzieniem w kierunku ul. St.Staszica. Podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej Szkołę Podstawową Nr 1, budynki mieszkalne i budynek administracyjny Policji. Ponadto PEC wykonał fragment magistrali w ciągu ul. Ciepłej, Usługowej i Ceglanej podłączając obiekty zasilane dotychczas z kotłowni "Luxpolu". Wykonał także fragment ciepłociągu w ul. J.Kochanowskiego i w ul. Dworcowej. W 1997 r. zadanie było kontynuowane - miasto zakupiło materiały i osprzęt, PEC wykonał odcinek magistrali ciepłowniczej od komory przy ul. Kościuszki przez ul. Szkolną, 11 Listopada, do ul. Zwycięzców podłączając do msc: SP Nr 6, jednostkę wojskową "Czerwone Koszary", ponadto do wcześniej wykonanych sieci - drukarnię przy ul. Śląskiej, oddział SP Nr 1 przy ul. Bogusława IV, stację wodociagową przy ul. Warszawskiej, ZPDz "Luxpol" przy ul. I Brygady. Niezależnie od tego, w 1997r. PEC Stargard wykonał nowe sieci ciepłe w ul. Ciepłej, M.Reja - J.Słowackiego, Pocztovej - Mieszka I, w obrębie Placu Majdanek, ul. Klasztornej - B.Chrobrego. Tylko w 1997r. zlikwidowano kilkanaście lokalnych kotłowni węglowych o łącznej mocy 7,31 MW, przyłączając obiekty do msc. W 1998r. nastąpi zakończenie budowy magistrali ciepłej ϕ 200 na odcinku ul. Bogusława IV - J.Bema oraz podłączenie do msc nowych obiektów o łącznej mocy ok. 8 MW. M.in. zasilony w ciepło zostanie budynek MDK przy ul. Portowej, oddział SP nr 5 przy ul. Spichrzowej, zespół obiektów kolejowych przy ul. J.Bema, nowo powstałe budynki STBS na osiedlu Letnim.

- c) **modernizacja węzłów ciepłych** realizowana jest przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Spółdzielnię Mieszkaniową w ramach oszczędnościowego programu zmniejszania zużycia energii ciepłej. Węzły hydroelewatorowe są zastępowane zautomatyzowanymi węzłami wymiennikowymi. Pozwala to na wprowadzenie elementów sterowania zapewniających wydatek ciepły urządzeń w zależności od warunków atmosferycznych. Wszystkie węzły przekazane przez Spółdzielnię Mieszkaniową, MZGM oraz innych inwestorów na rzecz PEC, zostały zmodernizowane. Pozwoliło to na wprowadzenie w budynkach mieszkalnych indywidualnych systemów rozliczeń zużywanej energii ciepłej. W 1995 r. przeprowadzone zostały modernizacje systemu grzewczego w Szkołach Podstawowych Nr 7, Nr 5 oraz Pływalni Miejskiej. W Szkole Podstawowej Nr 5 wykonano węzeł ciepły wymiennikowy o mocy 1004 kW dla potrzeb centralnego ogrzewania, centralnej ciepłej wody i technologii basenu. W obiekcie Pływalni Miejskiej wykonano węzeł ciepły wraz z wymiennikiem ciepła. W 1996 r. wykonano węzeł ciepły i przyłącze do SP Nr 1. Zakończono dokumentację na roboty związane z wykonaniem przyłącza gazowego i modernizacją kotłowni Szkoły Podstawowej Nr 8. Inwestycja zostanie zrealizowana w 1998r. W 1997r. w ramach porozumienia z miastem, PEC Sp. z o.o. wykonał przyłącze oraz węzeł ciepły w SP Nr 6 oraz węzeł ciepły w oddziale SP Nr 1 przy ul. Bogusława IV.
- d) **przygotowanie budowy ciepłowni geotermalnej :**
W roku 1996 odbyły się spotkania Zarządu Miasta z przedstawicielami Banku Światowego, Funduszu PHARE, Eko-Inwestu S.A. Na spotkaniu w dniu 16.02.1996 r. przedstawiony został Generalny Plan Energetyczny i Studium Możliwości Realizacyjnych. W okresie od jesieni 1996r. do marca 1998r. opracowany został projekt modernizacji ogrzewania miasta i ochrony środowiska finansowany z funduszu Phare i Banku Światowego. Dokument zawiera m.in. :
- ♦ opis ciepłowni geotermalnej z pełną dokumentacją geologiczną potwierdzającą zasoby wód geotermalnych w Stargardzie Szczecińskim,
 - ♦ modernizację i unowocześnienie istniejącej ciepłowni,
 - ♦ modernizację i rozbudowę sieci grzewczej,
 - ♦ działania w zakresie zarządzania energią ciepłą po stronie odbiorcy.

Opracowane projekty spełniają założenia:

- ♦ obniżenie kosztów energii w porównaniu z aktualnymi lub planowanymi źródłami paliw,
- ♦ zwiększenie wykorzystania krajowych zasobów energetycznych w miejsce importowanych,
- ♦ poprawę stanu środowiska naturalnego w Polsce i na świecie poprzez zmniejszenie emisji szkodliwych substancji,

♦ pobudzenie lokalnej i regionalnej gospodarki.

Ostatecznie przesądzono o możliwości i wręcz konieczności budowy ciepłowni geotermalnej w Stargardzie Szczecińskim. Przyjęto, że z uwagi na wysokie koszty, przedsięwzięcie winno być realizowane przez inwestora zewnętrznego. Wyprodukowane ciepło zostanie zakupione przez PEC Stargard Sp. z o.o. i wspomagać będzie miejski system ciepłowniczy (zwłaszcza w zakresie ciepłej wody użytkowej).

W pierwszej fazie ciepłownia winna mieć moc do 10 MW i pracować w oparciu o jedną parę otworów (wydobywczy i wtłoczny) bez udziału pompy ciepłej. Założenia te, wg analiz ekonomicznych, pozwalają na uzyskanie dotacji z zagranicznych ekologicznych funduszy celowych.

4) drogownictwo

a) **remonty i budowa dróg, parkingów, przejść dla pieszych, modernizacja mostów i ulic :**

W latach 1995 - 1996 wykonano m.in. remonty:

- nawierzchni jezdni i chodnika ul. Czeskiej - Wileńskiej, ul. Usługowej,
- nawierzchni chodnika ul. Towarowej,
- zatoki autobusowej przy ul. Kazimierza Wielkiego,
- chodników: ul. J.Dąbrowskiego, Wojska Polskiego, I.Paderewskiego, F.Chopina, Placu Wolności - B.Chrobrego,
- parkingu przy ul. W.Broniewskiego,
- nawierzchni żuźlowych ulic: W.Sikorskiego, Polnej, Gospodarskiej, Topolowej, Podmiejskiej, J.Chełmońskiego.

W roku 1995 w ramach modernizacji drogowych wykonano:

- parking na ul. Warownej - B.Chrobrego - 10 miejsc postojowych,
- parking na ul. A.Struga - 17 miejsc postojowych,
- parking na Os. Zachód (naprzeciw budynku B/14) na 141 miejsc postojowych,
- 300 mb jezdni asfaltobetonowej o szerokości 6 m oraz chodniki z płyt betonowych na ul. W.Sikorskiego,
- poszerzenie ul. Szczecińskiej na odcinku od ul. St.Moniuszki do granic miasta,
- koncepcję programową "Obejścia Starego Miasta" - prowadzono przygotowania organizacyjno - prawne oraz wykonano dokumentację techniczną,

W 1996 r. wykonano:

- remont kapitalny mostu w ul. J.Kochanowskiego,
- modernizację ul. J.Kochanowskiego,
- nową nawierzchnię i azyle dla pieszych w ul. Szczecińskiej,
- bariery energochłonne pod wiaduktem kolejowym w ciągu ul. I Brygady,
- rozpoczęto budowę "Obejścia Starego Miasta"

Wobec znacznego natężenia ruchu na drodze krajowej nr 10, zwłaszcza w zakresie pojazdów ciężarowych, ciągników siodłowych i pogorszenia bezpieczeństwa i warunków życia mieszkańców Starego Miasta, podjęto decyzję o budowie fragmentu obwodnicy śródmiejskiej w rejonie parku Jagiellońskiego. Przedsięwzięcie znalazło

poparcie Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej i zostało włączone do zadań finansowanych ze środków funduszu Phare w wysokości 1 mln. ECU oraz budżetu państwa w wysokości 2,7 mln. zł.

W 1997r.:

- zakończono zagospodarowanie Pl. Targowego - wykonano parking na 28 miejsc postojowych oraz chodniki z polbruków,
- kontynuowano budowę obejścia Starego Miasta - wykonano most na Inie, przepust o długości 22 i 64 mb z rur 2 x 1000 na kanale przy ul. Jagiellońskiej i M. Skłodowskiej - Curie, wyniesiono uzbrojenie podziemne,
- wykonano bariery energochłonne na ul. Różanej,
- naprawiono bariery energochłonne na ul. Bydgoskiej,
- wykonano bariery ochronne pod wiaduktem na ul. Bogusława IV wraz z remontem częściowym chodnika,
- ułożono nową nakładkę bitumiczną na ul. Słonecznej i na części ul. Bydgoskiej,
- wykonano naprawę chodnika na ul. Szczecińskiej (na wysokości zatok autobusowych),
- zakończono remont mostu na ul. Nadbrzeżnej,
- wykonano nawierzchnię ul. L. Staffa z płyt betonowych (z odzysku),
- wyremontowano zatokę autobusową na Al. Żołnierza,
- ułożono chodnik na odcinku od ul. K.K. Baczyńskiego do przystanku autobusowego na ul. Niepodległości oraz na 150 m odcinku ul. E. Orzeszkowej,
- wyremontowano wjazd na ul. Słowacką,
- wyremontowano nawierzchnie na drogach żużlowych (M. Karłowicza, K.I. Gałczyńskiego, Podmiejskiej, W. Sikorskiego, Zakole i innych)

W 1998r. planuje się:

w ramach inwestycji:

- zakończenie budowy obejścia Starówki,
- przebudowę 4 obiektów mostowych w ciągu drogi nr 144 i w ul. B. Chrobrego na kanale Młyńskim,
- wykonanie jezdni ul. Czwartaków,
- modernizację chodników na ul. Kardynała S. Wyszyńskiego,

remonty:

- odcinka jezdni ul. Ceglanej,
- jezdni i chodników ul. Nadbrzeżnej (do ul. Gdańskiej),
- jezdni i chodników Al. Gryfa,
- lewej strony chodnika ul. M. Reja,
- chodnika ul. Dworcowej (na odcinku od ul. Kardynała S. Wyszyńskiego do ul. A. Mickiewicza),
- chodnika i wykonanie osłon przy barierach energochłonnych pod wiaduktem na ul. I Brygady.

b) modernizacja skrzyżowań

W 1996r. wykonano modernizację skrzyżowania ul. I Brygady z ul. Ceglana.

W 1997r. wykonano modernizację skrzyżowania ul. M.Konopnickiej z ul. J.Piłsudskiego. W ramach zadania wykonano poszerzenie ul. M.Konopnickiej na odcinku od ul. J.Słowackiego do ul. Wojska Polskiego oraz poszerzenie ul.J.Piłsudskiego od skrzyżowania z ul. M.Konopnickiej do wjazdu na Os. Kopernika, łącznie z nowymi chodnikami z kostki brukowej oraz korektą geometrii skrzyżowań.

Wykonano także dokumentację techniczną przebudowy skrzyżowania ulic: Szczecińskiej, Gen.J.Bema, 11 Listopada i Towarowej. Z powodu braku środków nie rozpoczęto realizacji tego zadania w 1998r. Jest ono na liście zadań, które będą realizowane w pierwszej kolejności po uzyskaniu dodatkowych środków.

c) modernizacja i budowa sygnalizacji świetlnej

W 1997r. wykonano sygnalizację świetlną na skrzyżowaniach ulic: Szczecińskiej - T.Kościuszki - I Brygady, Szczecińskiej - St.Moniuszki, Szczecińskiej - H.Wieniawskiego.

Sygnalizacja pracuje w układzie zsynchronizowanym przy prędkości 50 k/h. Ponadto w ramach tego zadania na wszystkich przejściach dla pieszych wykonano tzw. azyle, które wyposażono w pylony podświetlane i odblaskowe. W listopadzie 1997r. zawarto umowę na wykonanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. M.Konopnickiej z ul. Wojska Polskiego i Marszałka J.Piłsudskiego. Sygnalizacja została wykonana i oddana do użytku w kwietniu 1998r.

W związku z budową obejścia Starego Miasta przewiduje się, że w 1999 r. zajdzie konieczność zainstalowania sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach ulic: Bydgoskiej z M. Skłodowskiej - Curie oraz St.Staszica z Popiela i B.Krzywoustego. Mając powyższe na względzie w ramach inwestycji drogowej została wykonana kanalizacja kablowa sygnalizacji, co pozwoli na szybkie wykonanie właściwej sygnalizacji.

Niezależnie od wymienionych zadań remontowych i inwestycyjnych w zakresie utrzymania ulic, placów i mostów wykonywano czynności eksploatacyjne polegające na naprawach cząstkowych ulic i chodników po przełomach zimowych, naprawach i uzupełnianiu oznakowania pionowego, wprowadzaniu nowej organizacji ruchu (np. ul. J.Słowackiego, A.Mickiewicza, 1000 -lecia, K.Szymanowskiego itd.) wydzielaniu pasów postojowych, parkingów, ustanowieniu miejsc płatnego parkowania, wykonywaniu i uzupełnianiu oznakowania poziomego, w tym przy użyciu nowych technik oznakowania trwałego. W 1997r. wykonano i założono nowe ewidencje ulic krajowych i wojewódzkich, sporządzono oceny stanu technicznego mostów i przepustów, założono nowe metryki tych obiektów.

Prowadzono czynności zarządu dróg w zakresie gospodarowania pasem drogowym, w szczególności przy jego zajęciu pod roboty budowlane, reklamy, obiekty handlowe itp. Tylko w 1997r. wyegzekwowano opłaty w wysokości ok. 300 tys. zł.

W 1998r. planuje się ustanowienie w rejonie Śródmieścia i Starego Miasta strefy ograniczonego postoju. Wprowadzenie rozwiązania pozwoli na zwiększenie

dostępności do obiektów handlowych i usług dla zmotoryzowanych mieszkańców miasta i przyjezdnych.

Po oddaniu do eksploatacji obejścia Starego Miasta planuje się wprowadzenie ruchu jednokierunkowego w ul. Grodzkiej, Mieszka I, W.Łokietka, Kramarskiej.

d) modernizacja oświetlenia ulicznego w mieście

Działania Zarządu Miasta oparte są o wykonany w 1995 r. program energooszczędnej renowacji oświetlenia ulicznego dla dróg krajowych, wojewódzkich i lokalnych miejskich. Zrealizowanie programu spowoduje zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 50%, tym samym zmniejszenie wydatków na oświetlenie ulic. Założono, że średnio po 5 latach zostaną zwrócone nakłady na wdrożenie programu.

W 1995 r. i w 1996 r. w ramach modernizacji oświetlenia ulicznego w mieście wykonano modernizację oświetlenia w ul. Kardynała S.Wyszyńskiego, na Pl. Wolności oraz na ul. Szczecińskiej. Łącznie zainstalowano 213 szt. nowych wysokoprężnych energooszczędnych opraw sodowych.

W 1997r. wymieniono oprawy oświetleniowe w ciągu ul. Gen. J.Bema - Bogusława IV oraz na wskazanych przejściach dla pieszych. Łącznie zainstalowano 133 szt. nowych opraw.

Wykonano także oświetlenie ul. Niepodległości na odcinku od ul. L.Staffa do Powstańców Warszawy - ustawiono 30 lamp oświetleniowych.

W 1998r. planuje się dalszą realizację programu modernizacji oświetlenia poprzez wymianę opraw oświetleniowych w ciągu ulic: B.Krzywoustego, K. Wielkiego, S.Czarneckiego, I Brygady, S.Żeromskiego, Al. Żołnierza, Dworcowej, J.Kochanowskiego, 11 Listopada, S.Okrzei, T.Kościuszki. Ponadto rozpoczęcie modernizacji oświetlenia w ul. Bydgoskiej oraz wykonanie oświetlenia ul. Dębowej od ul. Jesionowej do torów PKP.

5) cmentarnictwo

a) przeniesienie Mauzoleum Żołnierzy Federacji Rosyjskiej na cmentarz wojenny przy ul. W.Reymonta

W roku 1995 wykonano kompleksową dokumentację Mauzoleum Żołnierzy Federacji Rosyjskiej na cmentarzu wojennym przy ul. W.Reymonta oraz uproszczoną dokumentację na zagospodarowanie terenu po Mauzoleum na Pl. Wolności. Uzyskano niezbędne i wymagane uzgodnienia, w tym również z Konsulem Generalnym Federacji Rosyjskiej w Szczecinie. Prace ekshumacyjne łącznie z urządzeniem nowej kwatery zostały wykonane w 1996r. Teren po Mauzoleum został zagospodarowany.

b) budowa nowego cmentarza komunalnego

W 1998 r. planuje się wykonać, poprzedzony koncepcją, projekt budowlany nowego cmentarza komunalnego. Cmentarz będzie położony na przedłużeniu ul. Spokojnej (za osiedlem Giżynek). Zakłada się, że obiekt wyposażony będzie w dom pogrzebowy spełniający również funkcję kostnicy miejskiej,

wodociąg letni, miejsce do chowania urn (kolumbarium), miejsca związane z handlem przyulicznym.

Realizacja zadania powinna nastąpić w latach 1999 - 2000.

c) rozbudowa domu pogrzebowego

w związku z zakładaną budową domu pogrzebowego na nowym cmentarzu, istniejący przy ul. Kościuszki dom pogrzebowy nie będzie rozbudowywany.

d) W 1997r. wykonano wodociąg letni na cmentarzu komunalnym w Kluczewie.

6) oczyszczanie miasta

Powierzchnia przyjęta do stałego oczyszczania w 1997r. średnio miesięcznie wynosiła 405 300 m², w tym: chodniki ok. 39 500 m², jezdnie ok. 365 800 m² /88 ulic/

W zależności od przyjętego standardu chodniki i jezdnie oczyszczane były codziennie, co drugi dzień, 2 razy w tygodniu, 1 raz w tygodniu, 2 razy w miesiącu i 1 raz w miesiącu.

Ponadto średnio 2 razy w roku oczyszczone były jezdnie 74 ulic mniej uczęszczanych o powierzchni 167 000 m².

Celem poprawy czystości ulic i chodników, których utrzymanie spoczywa bezpośrednio na jednostkach organizacyjnych działających na zlecenie miasta, w 1998r. zostały zwiększone częstotliwości oczyszczania. W szczególności najwyższy standard zamierza się utrzymać w rejonach Śródmieścia i Starego Miasta. W stosunku do lat ubiegłych zwiększona została również ilość koszy w ciągach ulicznych oraz słupów do wywieszania ogłoszeń.

a) realizacja programu selektywnej zbiórki odpadów w mieście

Z uwagi na brak środków finansowych w budżecie miasta na dotowanie programu selektywnej zbiórki odpadów oraz problemy z zagospodarowaniem surowców wtórnych, program został zawieszony. Jego kontynuacja możliwa będzie w przypadku pozyskania ewentualnych współinwestorów lub powierzenia zadania, zgodnie z uregulowaniami prawnymi w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w drodze koncesji, wyspecjalizowanej firmie.

W uchwale Rady Miejskiej w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku w mieście przewidziano preferencje finansowe dla mieszkańców, którzy stosować będą selektywną zbiórkę surowców wtórnych oraz dopłaty dla firm prowadzących wywóz odpadów komunalnych, które będą surowce wtórne dostarczać zakładom przemysłowym.

b) rozbudowa i modernizacja wysypiska nieczystości stałych w Łęczycy

Kosztami i staraniem Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej, zgodnie z zatwierdzonym projektem realizacyjnym, w 1995 r. została powiększona niecka wysypiska w Łęczycy. Nowo wykonana część została wyposażona w system studni i kanalizację odciekową, dno niecki wyłożono

geomembraną oraz wykonano obiekty zaplecza socjalnego dla obsługi wysypiska. W 1996 r. został wykonany odbiór i przekazano do eksploatacji powiększoną część wysypiska w Łęczycy.

W przygotowaniu jest dalsza część inwestycji - nowa niecka. W br. wykonywane będą roboty ziemne - obwałowania, w następnych latach planuje się wykonanie uszczelnienia niecki geomembraną.

c) budowa i modernizacja szaleków miejskich

W 1995 r. przystąpiono do wykonania planu zagospodarowania i projektu budowlanego szaleku na Pl. Targowym. Budowę szaleku (wyposażonego również w urządzenia dla osób niepełnosprawnych) zakończono w marcu 1997r. W ramach zadania został zlikwidowany basen p.poż. oraz wykonano zagospodarowanie Placu Targowego.

Stan techniczny istniejącego szaleku przy Pl. Wolności kwalifikuje ten obiekt do rozbiórki. Z uwagi na dużą koncentrację usług i placówek handlowych w rejonie śródmieścia istnieje konieczność wybudowania nowego szaleku.

W 1998 r. zostanie wykonany projekt budowlany nowego szaleku wraz z zagospodarowaniem terenu, przeprowadzona zostanie procedura wyboru wykonawcy oraz nastąpi rozpoczęcie robót.

7) transport zbiorowy

a) wymiana taboru autobusowego

Potrzeby w zakresie lokalnego transportu zbiorowego zaspokaja Miejski Zakład Komunikacji w Stargardzie Szczecińskim. Obsługą komunikacyjną organizowaną przez zakład objęta jest ludność miasta Stargardu Szczecińskiego oraz w ramach porozumienia komunalnego część mieszkańców gmin: Stargard Szczeciński, Kobyłanka i Stara Dąbrowa.

Układ komunikacyjny składa się z 18 linii autobusowych o łącznej długości 180,2 km. Na przestrzeni ostatnich lat autobusy MZK przewoziły ok. 14 milionów pasażerów rocznie. Obecnie MZK posiada w eksploatacji 41 autobusów. Znaczna część taboru eksploatowana jest przez 12 i więcej lat.

Aby zapewnić prawidłowe i nieprzerwane funkcjonowanie komunikacji miejskiej, podjęto decyzję o niezwłocznym przystąpieniu do odtwarzania taboru autobusowego. Odkładanie tego procesu na lata przyszłe doprowadziłoby do zaniku komunikacji miejskiej, bądź też do konieczności jednorazowego wyasygnowania z budżetu miasta znacznej kwoty w celu niezbędnego uzupełnienia taboru. W 1995 roku zaciągnięto kredyt bankowy, którego wysokość pozwoliła na zakup 5 nowych autobusów produkcji krajowej typu Jelcz 120M. W 1996 roku zakupiono 1 nowy autobus typu Jelcz 120 MM/1, ponadto do obsługi Os. Pyrzyckiego i Kluczewa zwiększono o 2 szt. liczbę autobusów przegubowych używanych Ikarus 280. Kolejnym etapem był zakup w 1997 roku 2 nowych autobusów typu Jelcz 120 ZMOD2. Na początku 1998 roku podjęto decyzję o zaciągnięciu kredytu, którego wysokość pozwoli na zakup 5 nowych autobusów typu Jelcz.

W 1996 r. zakupiono mikrobus firmy Volkswagen przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych. Zakup został sfinansowany ze środków PFRON - 90.000 zł oraz ze środków budżetu miasta w wysokości - 19.705 zł.

Proces odnawiania taboru autobusowego wymaga dalszych nakładów, które będą musiały być ponoszone w 1998 roku i w latach następnych. Niezależnie od powyższego, celem zapewnienia sprawności i ciągłości świadczenia usług przewozowych, MZK w ramach własnego zaplecza warsztatowego przeprowadza naprawy główne zespołów i podzespołów. Naprawy kapitalne autobusów realizowane były do tej pory w wyspecjalizowanych przedsiębiorstwach "Kapena" w Słupsku i "Jelcz" w Jelczu. W celu maksymalnego obniżenia kosztów odbudowy całopojazdowej oraz racjonalnego wykorzystania własnych stanowisk pracy, od 1997 roku zakład dokonuje również remontów kapitalnych we własnym zakresie.

b) budowa nowych wiat przystankowych

W 1995 roku zakupiono 2 nowe wiaty przystankowe i zamontowano je na ul. Kazimierza Wielkiego i na ul. Szczecińskiej. W 1997 roku wykonano we własnym zakresie nową wiatę przystankową i usytuowano ją na ul. Lechonia. Ponadto zakupiono pawilon socjalno - handlowy w celu wyposażenia końcowego przystanku autobusowego na ul. Tańskiego. Jest on wykorzystywany m. in. w charakterze kasy biletowej z osobnym pomieszczeniem socjalno - bytowym dla kierowców MZK.

8) zieleń miejska

Utrzymanie i tworzenie zieleni na terenie miasta finansowane jest ze środków budżetu miejskiego oraz Miejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, tj:

- ♦ w 1995r. z budżetu wydano - 359.997 zł, z MFÓŚiGW - 4.538zł,
- ♦ w 1996r. z budżetu wydano - 399.993zł, z MFŚiGW - 11.877 zł,
- ♦ w 1997r. z budżetu wydano- 506.882zł, z MFOŚiGW - 173.295 zł.

Stałą konserwacją i pielęgnacją objęte są tereny o powierzchni ogółem 46,67ha, w tym:

- parki o powierzchni 33,67 ha,
- zieleńce o powierzchni 7,0 ha,
- zieleń przyuliczna tj, trawniki i zieleńce w pasie drogowym o powierzchni .6 ha i pobocza ulic peryferyjnych o długości 41 km (terenów tych przybywa w miarę powstawania nowych osiedli mieszkaniowych),
- zieleń nad Iną - około 0,8 ha,
- pobocza rowów melioracyjnych - o powierzchni około.2,8 ha.

W poszczególnych latach wykonano wiele zabiegów mających na celu odtworzenie i poprawę stanu zieleni w mieście:

- początkowo doraźnie, a od 1993 r. zgodnie z wieloletnim harmonogramem wykonywano kompleksową pielęgnację starodrzewu (cięcia sanitarne i korekcyjne), łącznie około 2.570 szt. drzew na 58 ulicach i w 4 parkach, W 1996 r. wykonano kompleksową pielęgnację drzew w ciągu ul. Garażowej i Warszawskiej oraz w Parku Popiela i częściowo w Parku Batorego - łącznie około 250 drzew. W pozostałych parkach i ulicach dokonywane są zabiegi doraźne w razie pilnej potrzeby,
- wykonano również kompleksową pielęgnację i leczenie 8 drzew - pomników przyrody.
Posadzono około 1.700 szt. drzew, uzupełniając nasadzenia w 21 ulicach i 5 parkach, a także na zieleńcach. Ponadto, głównie w parkach i na zieleńcach, posadzono ponad 1.200 szt. krzewów liściastych, a także ok. 300 drzew i krzewów iglastych.
W roku 1996 ze środków Miejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wykonane zostały nasadzenia drzew i krzewów - łącznie ok. 350 szt., w tym również uzupełnianie ubytków nasadzeń z lat ubiegłych,
- wymieniono ok. 9.700 m² zniszczonych trawników w pasach drogowych i niewielkie ilości w parkach,
- wykonano nowy zieleniec przy ul. H. Wieniawskiego i na Os. Zachód przy parkingu, przebudowano zieleniec przy ul. Szczecińskiej - 11 Listopada, przy Pl. Majdanek i przy wjeździe do Parku 3 Maja oraz odtworzono i zmodernizowano zieleniec przy 15 Południku wraz z odtworzeniem pamiątkowego kamienia,
- uzupełniono zieleniec przy ul. Włosienniczej i wykonano przejście do mostu na rzece Inie. Kompleksowo zostały uporządkowane zieleńce: przy Os. Kopernika, Kościele Św. Jana i Bramie Wałowej, utrzymywane uprzednio przez Spółdzielnię Mieszkaniową.

W 1997r. w parkach i na zieleńcach posadzono około 18.000 szt. kwiatów. Wykonano pielęgnację 266 szt. starych drzew w parkach: Chrobrego, Popiela, Batorego, 3 Maja, Jagiellońskim i na zieleńcach. Wycięto 23 szt. drzew uschniętych lub z wiatrołomów. Odnawiano i naprawiano elementy małej architektury (ławki, place zabaw, tablice), wyremontowano fontannę.

Ponadto w pasach drogowych posadzono ponad 4.000 szt. kwiatów, wykonano pielęgnację 438 szt. drzew starych w ul. Woj.Polskiego, J.Przybosia, Warszawskiej, Towarowej, Śląskiej, S.Staszica, Gen.W.Andersa, Dębowej, Jugosłowiańskiej, Okrężnej, Nowowiejskiej, Bydgoskiej, M.Drzymały, Brzozowej, Usługowej, Światopełka, Gdańskiej, Pl. Wolności, Rzeźniczej, Nadbrzeżnej oraz 445 szt. drzew młodych. Usunięto 54 szt. drzew uschniętych lub z wiatrołomów. Odtworzono trawniki w ul. Cz.Tańskiego.

W 1997r. rozpoczęto kompleksowe zagospodarowanie parku "Panorama".

Wykonano prace porządkowe, przeprowadzono pielęgnację i leczenie drzew, zgodnie z planem zagospodarowania nasadzono nowe drzewa i krzewy.

W maju br. oddano do użytku park spełniający funkcję rekreacyjno - wypoczynkową. Wykonane zostały w nim prace renowacyjne rowów melioracyjnych, wykonano nowe alejki, elementy małej architektury, oświetlenie, parking od strony ul. Ochronnej.

Celem ustalenia dalszych kierunków gospodarowania zielenią miejską w br. zostanie zlecone wykonanie planu zagospodarowania przestrzennego miasta w zakresie zieleni komponowanej. W I etapie zostanie wykonany plan zagospodarowania Parku Chrobrego.

2. Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

- a) W ramach uzbrojenia osiedla mieszkaniowego Lotnisko - Kluczewo wykonano:
- modernizację sieci wodno - kanalizacyjnej i kolektora deszczowego,
 - modernizację stacji transformatorowych T2 i T3 oraz ich zasilenie linią elektroenergetyczną SN o długości 1.090 mb,
 - sieć oświetlenia ulicznego w układzie docelowym 108 słupów oświetleniowych,
 - zrealizowano gazociąg średniego ciśnienia od stacji redukcyjno - pomiarowej I⁰ w Strzebielewie do granic miasta w Kluczewie (ułożono 10 tys. mb rur PE),
 - zakończono budowę sieci gazowej średniego ciśnienia na terenie Kluczewa. Łącznie z przyłączami do budynków wykonano 8 tys. mb gazociągu.
 - odtworzono chodniki i wjazdy w ul. Lotników po robotach gazowych, 2.167 mb sieci kablowej elektroenergetycznej zasilającej budynki mieszkalne przy ul. S.Drzewieckiego 3 i 5, Cz.Witoszyńskiego 1, 3, 5, S.Rogalskiego oraz budynek kościoła,
 - zrealizowano kanalizację deszczową w ulicach: Cz.Tańskiego, J.Śniadeckiego, S.Rogalskiego, S.Skarżyńskiego, Cz.Witoszyńskiego, S.Drzewieckiego - łącznie wykon. 2.296 mb kanalizacji,
 - uzbrojenie działek budowlanych w ul. Cz.Witoszyńskiego w wodę, kanalizację sanitarną i energię elektryczną,
 - rozpoczęto modernizację układu drogowego - wykonano nowe nawierzchnie drogowe i chodniki przy ul. S.Rogalskiego, S.Drzewieckiego oraz pętlę autobusową przy ul. Cz.Tańskiego.
- Zadanie będzie kontynuowane w 1998r. Wykonane zostaną chodniki i nawierzchnia drogowa ul. S.Skarżyńskiego, nawierzchnia ul. Cz.Tańskiego na całej długości oraz droga do budynku WAM.
- b) W roku 1995 opracowano dokumentację techniczną na uzbrojenie terenu ul. Słowackiej wraz z planem zagospodarowania i przekazano nabywcom działek. MPGK w ramach działalności statutowej wykonało odcinek sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w tej ulicy.
- c) W roku 1996 wykonano sieć elektroenergetyczną SN i nn zasilającą budynki jednorodzinne w ul. L.Kruczkowskiego. W zakresie sieci nn zadanie zostanie zakończone w 1998r.
- W br. zostanie również przygotowana dokumentacja, w tym projekty budowlane, uzbrojenia terenów przeznaczonych pod nową zabudowę w kwartałach "A" i "E" planu zagospodarowania Śródmieścia. Zakłada się rozpoczęcie prac budowlanych w 1999r.

3. Modernizacja i remont gruntowny Szkoły Podstawowej Nr 7.

W latach 1994 - 1997 przeprowadzono gruntowny remont z modernizacją budynku SP Nr 7.

W wyniku remontu zmieniono system ogrzewania całego obiektu. Wykonano przyłącze ciepłe z msc, węzeł cieplny oraz nową instalację co i cw. Wymieniono instalacje: elektryczną (przystosowując do nowych norm), wod - kan, RTV i komputerową oraz wentylację mechaniczną kuchni. Zmieniono pokrycie dachowe z dachówki cementowej zakładkowej na dachówkę ceramiczną karpiówkę na całym obiekcie naprawiając elementy konstrukcji dachu. Wymieniono całkowicie stolarkę okienną i częściowo drzwiową. Przeprowadzono remont sali gimnastycznej, węzłów sanitarnych, wyznaczono nowe pomieszczenia na kuchnię, stołówkę, szatnie. Wykonano ocieplenie i nową elewację całego obiektu. Zagospodarowano teren przyległy do szkoły od strony placu Majdanek.

Celem zakończenia całego zadania planuje się, że w 1998 r. zostanie wykonany projekt budowlany oraz projekty wykonawcze łącznie z uzgodnieniem likwidacji basenu p.poż. Nastąpi wybór wykonawcy i rozpoczęcie realizacji związanej z uzupełnieniem sieci hydrantowej wokół szkoły i likwidacja basenu p.poż. Pozostałe elementy zagospodarowania zostaną wykonane w 1999 r.

4. Budowa sali gimnastycznej oraz zaplecza sportowego Szkoły Podstawowej Nr 13.

W 1996 r. oddano do użytku nową salę gimnastyczną o kubaturze 7.480 m³ wraz z zapleczem sanitarnym i sportowym, z częściowym wyposażeniem oraz zagospodarowaniem terenu - boiska sportowe, bieżnie, elementy małej architektury.

5. Rozszerzenie sieci szkół podstawowych na terenie miasta (Os. Lotnisko Kluczewo, Os. Pyrzyckie).

Po dokonaniu analizy demograficznej do 2002 r. (niż demograficzny), odstąpiono od zamiaru rozszerzenia sieci szkół podstawowych na terenie miasta (Os. Lotnisko - Kluczewo, Os. Pyrzyckie). Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 26 marca 1996 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych oraz granic ich obwodów, Os. Pyrzyckie przyporządkowano Szkole Podstawowej Nr 6, a ze względu na znaczną odległość dzielącą szkołę od osiedla, uruchomiono na tej trasie autobus szkolny. Natomiast część mieszkalną Lotniska - Kluczewo przyporządkowano do obwodu Szkoły Podstawowej Nr 8.

6. Dalsze etapy budowy Stargardzkiego Centrum Kultury.

W 1995 r. wykonano projekt koncepcyjny adaptacji zrealizowanego częściowo obiektu SCK do nowego programu użytkowego i aktualnych wymogów w zakresie II i III

etapu oraz częściowo I. W oparciu o projekt koncepcyjny w 1996 r. wykonano projekty realizacyjne oraz uzyskano pozwolenie na budowę.

Zgodnie z wykonanym projektem budowlanym cały obiekt, wyłączając część komercyjną, składał się będzie z sali widowiskowo - teatralno - kinowej na 400 miejsc wraz z zapleczem, foyer, salą małych form scenicznych.

W grudniu 1996 r. przeprowadzony został pisemny przetarg na sprzedaż lokali użytkowych usytuowanych w budynku SCK. Zbyte zostały 4 lokale użytkowe o pow. od 48 - 62 m².

W ramach pierwszej części zadania, tzw. komercyjnej, w I kw. 1998 r. zostały przekazane lokale użytkowe w stanie surowym. Ponadto zmodernizowano węzeł cieplny dla całego obiektu.

W br. kontynuowane będą prace związane z wyposażeniem całego obiektu w instalacje oraz budowa sali wielofunkcyjnej zlokalizowanej w ciągu pasażu ul. Marszałka J. Piłsudskiego - Wojska Polskiego. Ponadto zostaną przygotowane pomieszczenia dla administracji SCK celem uwolnienia obiektu I etapu do realizacji foyer sali widowiskowej. Planuje się, że sala wielofunkcyjna i cały pasaż zostaną oddane do użytku w I kwartale 1999r.

Na podstawie sporządzonego harmonogramu rzeczowo - finansowego całkowity koszt przedsięwzięcia zbilansowany został na kwotę 17 mln. zł, przy terminie zakończenia inwestycji - w IV kw. 2001r. Przyjęto, że w latach 1999 - 2001 planowane środki muszą być zabezpieczone w wysokości 4,4 do 5,2 mln. zł rocznie. Brak wymaganej ilości środków finansowych spowoduje nie tylko wydłużenie inwestycji, ale również znaczne jej podrożenie - ok. 15 - 20 % rocznie oraz dezaktualizację rozwiązań technicznych, co w konsekwencji może postawić realizację zadania pod znakiem zapytania.

7. Zadaszenie amfiteatru.

Wykonano przenośne zadaszenie sceny amfiteatru.

8. Modernizacja pływalni miejskiej OSiR

W 1995 r. w ramach I etapu modernizacji obiektu wykonano:

- a) instalację c.o. wraz z podłączeniem do sieci miejskiej,
- b) instalację zimnej i ciepłej wody,
- c) instalację elektryczną i odgromową,
- d) instalację automatycznej regulacji urządzeń technologicznych,
- e) modernizację instalacji wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej,
- f) towarzyszące roboty budowlane i demontażowe,
- g) adaptację pomieszczenia po kotłowni na pomieszczenia socjalne dla załogi.

W 1996-1997r. przygotowano dokumentację projektowo - kosztorysową na remont niecki basenu, hali basenowej, adaptacji basenu dla osób niepełnosprawnych, modernizacji szatni, natrysków i siłowni.

W 1997r. wykonano i oddano do użytku zmodernizowaną, z nowym wystrojem, siłownię.

W 1998r. ma miejsce kontynuacja przyjętego programu modernizacyjno - remontowego. W kwietniu br. oddano do użytku nowe, przystosowane dla osób niepełnosprawnych, wejście do obiektu. W miesiącach wiosenno - letnich zostanie wykonana nowa instalacja technologiczna oczyszczania i uzdatniania wody basenowej. Równocześnie prowadzone będą prace związane z uszczelnieniem niecki basenu, ułożeniem nowych okładzin oraz częściowym remontem hali basenowej. Do zakończenia programu konieczne jest zabezpieczenie nakładów na prace związane z modernizacją szatni, natrysków i sauny oraz zaprojektowanie i zrealizowanie klimatyzacji obiektu.

9. Realizacja remontów zabytków.

W 1995 r. podpisana została umowa między Muzeum w Stargardzie Szczecińskim a Przedsiębiorstwem Konserwacji Zabytków "Zamek" Sp. z o.o. w Szczecinie na wykonanie kompleksowego remontu Baszty Morze Czerwone. Prace remontowe rozpoczęto w czerwcu 1995 r., a zakończono w sierpniu 1996 r. Całkowity koszt remontu Baszty wyniósł - 105.591,-zł., z czego 8.000 zł dofinansowało Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie.

W 1997 r. przeprowadzone zostały prace remontowe w budynku głównym Muzeum.

10. Oddział odtruwania i opieki medycznej - w ramach Centrum Terapii Uzależnień

Zrezygnowano z budowy Centrum Terapii Uzależnień, gdyż w ramach modernizacji szpitala miejskiego ma być realizowana izba wytrzeźwień (patrz rozdział V punkt 5).

IV. GOSPODAROWANIE MIENIEM KOMUNALNYM

Zakończono prace geodezyjno-prawne związane z założeniem ewidencji gruntów na terenie całego miasta. Prace finansowane były ze środków Wojewody Szczecińskiego. Praktycznie zakończono komunalizację mienia. Pozostały jedynie do skomunalizowania grunty, których stan prawny jest skomplikowany. Ogółem skomunalizowano 98% gruntów, które podlegały komunalizacji. Prowadzono prace nad budową informatycznego systemu o mieście. Aktualnie w posiadaniu są na bieżąco aktualizowane bazy informatyczne z ewidencji gruntów otrzymywane modemem z Urzędu Rejonowego oraz numeryczne dane z map geodezyjnych będących w posiadaniu Państwowego Zasobu Geodezyjno-Kartograficznego.

Zbywanie nieruchomości odbywało się w drodze publicznych przetargów ustnych nieograniczonych, pisemnych przetargów nieograniczonych, przetargów ograniczonych, bądź w drodze negocjacji, gdy przetargi nie dały wyników. Bezprzetargowo zbywane były lokale użytkowe na rzecz aktualnych dzierżawców, działki gruntu pod garażami wybudowanymi ze środków własnych ludności oraz działki na powiększenia już posiadanych nieruchomości. Przetargi i negocjacje przeprowadzane były przez stałą komisję przetargową.

1. **Sprzedaż działek gruntu bądź oddanie w użytkowanie wieczyste, z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe ogółem:**
 - a) wartość dokonanych transakcji - 7.831.344,07 zł,
 - b) obszar sprzedanych działek gruntu - 417697,00 m²,
 - c) ilość sprzedanych działek gruntu - 205.
2. **Oddanie w użytkowanie wieczyste działek gruntu zabudowanych obiektami handlowymi, magazynowymi, gospodarczymi wybudowanymi ze środków własnych nabywców ogółem:**
 - a) wartość dokonanych transakcji - 964.759,78 zł,
 - b) obszar oddanych w użytkowanie wieczyste działek gruntu - 649256,30 m²,
 - c) ilość zawartych transakcji - 39.
3. **Sprzedaż gruntów bądź oddanie w użytkowanie wieczyste pod budowę garaży oraz sprzedaż garaży ogółem:**
 - a) wartość dokonanych transakcji - 212.160,26 zł.,
 - b) obszar działek gruntu - 2950,38 m²,
 - c) ilość zawartych umów - 80.
4. **Oddanie w wieczyste użytkowanie gruntów pod garażami wybudowanymi ze środków własnych nabywców- ogółem:**
 - a) wartość dokonanych transakcji - 343.475,95 zł,
 - b) obszar działek gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste - 13329,53 m²,
 - c) ilość zawartych umów - 322.
5. **Sprzedaż lokali użytkowych w budynkach użytkowych i budynkach mieszkalnych:**
 - a) wartość dokonanych transakcji - 4.312.727,04 zł,
 - b) powierzchnia sprzedanych lokali użytkowych - 76739,22 m²,
 - c) ilość zawartych transakcji - 103.
6. **Nabywanie gruntów i obiektów:**
 - a) nieodpłatne nabycie nieruchomości o wartości 1.673.653; pow. 216804,00 m²,
 - b) odpłatne nabycie nieruchomości o wartości 687.718,43 zł; pow. 21554,00 m².

Zamiana gruntów - wartość - 501.261,35 zł; pow. 24891,00 m².

Oddano w nieodpłatne użytkowanie wieczyste 4 nieruchomości o pow. 40598,00 m².

Przeniesiono na rzecz Skarbu Państwa nieodpłatnie na własność 7 działek o pow. 5564,00 m²; wartość - 102.934 zł, jako wkład miasta w modernizację Szpitala Miejskiego, w tym budowę izby wytrzeźwień.

W 1998 r. rozpoczęto wydawanie decyzji dotyczących przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w prawo własności. Do końca kwietnia 1998r. wydano 104 decyzje.

V. OŚWIATA, WYCHOWANIE, KULTURA, KULTURA FIZYCZNA, OCHRONA ZDROWIA

1. Wstępny projekt rozszerzenia nauczania na poziomie średnim ogólnokształcącym w dwóch szkołach podstawowych.

Planowane rozszerzenie nauczania na poziomie średnim ogólnokształcącym w dwóch szkołach podstawowych wynikało z projektu ustawy o zmianie zakresu działania niektórych miast oraz o miejskich strefach usług publicznych, który zakładał przejęcie przez Miasto Stargard Szczeciński prowadzenia, jako zadania własnego, m.in. publicznych szkół ponadpodstawowych.

W ustawie z 24 listopada 1995 r. o zmianie zakresu działania niektórych miast oraz o miejskich strefach usług publicznych, do realizacji określonych w niej zadań, jako zadań własnych, włączono 46 gmin o statusie miasta. Wśród tych gmin nie znalazło się Miasto Stargard Szczeciński (wcześniej znajdujące się w projekcie).

Zarząd Miasta, wykonując postanowienia uchwały Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z 20 stycznia 1998 r. w sprawie ustalenia kierunków działania Zarządu Miasta w zakresie funkcjonowania szkół podstawowych Stargardu Szczecińskiego w warunkach niżu demograficznego, podjął działania, których efektem było podpisanie 3 marca 1998 r. przez Kuratora Oświaty w Szczecinie aktu założycielskiego szkoły publicznej o nazwie IV Liceum Ogólnokształcące w Stargardzie Szczecińskim, Osiedle Zachód A/5.

Od 01 września 1998 r. IV Liceum Ogólnokształcące rozpocznie działalność, jako szkoła wchodząca w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących razem ze Szkołą Podstawową nr 12 w Stargardzie Szczecińskim.

Zasady funkcjonowania zespołu szkół, w tym ponoszenia kosztów jego funkcjonowania i rekrutacji uczniów, określono w porozumieniu, które zostało zawarte 19 marca 1998 roku pomiędzy Zarządem Miasta a działającym w imieniu Wojewody Szczecińskiego Kuratorem Oświaty w Szczecinie.

2. Przejęcie, jako zadania zleconego od Kuratora Oświaty, Szkoły Wieczorowej (podstawowej) przy OHP.

Na mocy uchwały Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z 22 sierpnia 1995 roku przejęto prowadzenie w okresie od 01.09.1995 r. do 31.12.1995 roku dwóch klas Podstawowego Studium Zawodowego o kierunku ogólnokształcącym, nazwanego w uchwale Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z 04 kwietnia 1995 r. jako szkoła wieczorowa (podstawowa) przy OHP.

1 stycznia 1996 r. weszła w życie ustawa z 21 lipca 1995 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, która odmiennie uregulowała prowadzenie szkół dla dorosłych, jakim jest m.in. Podstawowe Studium Zawodowe.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty, przed jej zmianą, prowadzenie szkół dla dorosłych miało stać się obowiązkowym zadaniem własnym gmin od 1 stycznia 1996 r. Jednak w związku ze znowelizowaniem ustawy o systemie oświaty stanowiącym, iż prowadzenie szkół dla dorosłych należy do obowiązków państwa, Podstawowe Studium Zawodowe funkcjonowało w strukturach Szkoły Podstawowej Nr 14 w Stargardzie Szczecińskim do 31.08.1996 r.

Od 1.09.1996 r., zgodnie z postanowieniami w/w ustawy, jest ponownie prowadzone przez Kuratora Oświaty w Szczecinie.

3. Przejęcie, jako zadania zleconego od Ministra Kultury i Sztuki, prowadzenia Szkoły Muzycznej i podjęcie działań w celu utworzenia średniej szkoły muzycznej.

22 sierpnia 1995 r. Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim podjęła uchwałę w sprawie przejęcia od 1 stycznia 1996 r. prowadzenia Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Stargardzie Szczecińskim jako zadania zleconego z zakresu administracji rządowej.

Środki finansowe na działalność tej placówki miał zapewnić Minister Kultury i Sztuki na podstawie odpowiedniego porozumienia z Zarządem Miasta Stargardu Szczecińskiego. 02 września 1995 r., już po podjęciu uchwały Rady Miejskiej, została opublikowana ustawa z 21 lipca 1995 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

W związku z powyższym, 24 października 1995 r. Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim uchyliła uchwałę w sprawie przejęcia prowadzenia Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Stargardzie Szczecińskim.

4. Ponadto w zakresie oświaty, kultury i kultury fizycznej zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

a) 01 stycznia 1995 r., uwzględniając troskę o dzieci wymagające szczególnego zainteresowania społeczności lokalnej, przejęto prowadzenie Publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 9 w Stargardzie Szczecińskim, jako zadania zleconego, od Kuratora Oświaty w Szczecinie.

Kurator Oświaty, na mocy zawartego 10 listopada 1994 r. porozumienia z Zarządem Miasta Stargardu Szczecińskiego, zapewnia corocznie środki finansowe na funkcjonowanie tej placówki.

Nadmienić należy, że również budżet miasta wspiera finansowo działalność w/w placówki m.in. w formie pokrycia kosztów przyrządzania posiłków dla uczniów z terenu miasta Stargardu Szczecińskiego.

b) Z powodu znacznego spadku liczby urodzeń oraz coraz mniejszej liczby zgłoszeń o przyjęcie dzieci w wieku 3-6 lat do przedszkoli, 31 sierpnia 1997 roku zlikwidowano Przedszkole Miejskie Nr 5 przy ulicy Brzozowej 26.

Dzieciom ze zlikwidowanej placówki zapewniono miejsca w innych przedszkolach miejskich.

- c) 05 marca 1997 roku Zarząd Miasta Stargardu Szczecińskiego przystąpił do realizacji akcji pn. "Bezpieczna droga do szkoły".
Przejęcia dla pieszych w pobliżu pięciu stargardzkich szkół podstawowych (nr 1, 5, 6, 8 i 9), które uznawane są za szczególnie niebezpieczne, nadzorują strażnicy ruchu drogowego.

- d) Negocjacje pomiędzy Zarządem Miasta i przedstawicielami związków zawodowych zrzeszających pracowników oświaty doprowadziły do zawarcia "Ponadzakładowego układu zbiorowego pracy dla pracowników nie będących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Stargard Szczeciński".

Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy, który normuje warunki pracy i wynagradzania pracowników administracji i obsługi, zatrudnionych w stargardzkich przedszkolach, szkołach podstawowych i placówkach oświatowo - wychowawczych, został podpisany 15 kwietnia 1998 r. przez Zarząd Miasta Stargardu Szczecińskiego oraz przedstawicieli Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego, Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" i Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność 80".

- e) 01 września 1997 roku przekształcono Filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Stargardzie Szczecińskim funkcjonujące w Szkołach Podstawowych Nr12, Nr 13 i Nr 14 w biblioteki szkolno-środowiskowe działające w strukturach organizacyjnych w/w szkół.

- f) Reaktywowano działalność dwóch placówek oświatowo-wychowawczych wcześniej zlikwidowanych przez Kuratora Oświaty w Szczecinie, tj.

- Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego - 01.09.1994 r., który umożliwia dzieciom i młodzieży uprawianie wybranej dyscypliny sportowej, organizuje masowe imprezy sportowe dla uczniów szkół podstawowych oraz uczestniczy we współzawodnictwie sportowym placówek oświatowych.

- Młodzieżowego Domu Kultury - 01.02.1995 r., który jako placówka wychowania pozaszkolnego rozwija różnorodne zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży w dziedzinie nauki, sztuki, techniki, turystyki i krajoznawstwa.

- g) Stworzono warunki do rozwoju systemu kształcenia integracyjnego.

W Szkole Podstawowej nr 12 funkcjonuje sześć oddziałów (kl. I-VI) integracyjnych, w których dzieci niepełnosprawne mają możliwość kształcenia razem z dziećmi zdrowymi.

- h) W dniach 29-31 sierpnia 1997 roku Stargard Szczeciński był organizatorem II Polsko-Niemieckiego Festiwalu Młodzieży.

W Festiwalu Młodzieży, którego celem była promocja miasta oraz rozwój współpracy transgranicznej, uczestniczyło ponad 1500 uczestników z Polski, Niemiec i Szwecji.

- i) Unormowano zasady funkcjonowania stargardzkich placówek kultury poprzez nadanie im statutów zgodnych z przepisami prawa (Stargardzkie Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna).

Projekt statutu Muzeum w Stargardzie Szczecińskim zaakceptowany przez Radę Miejską, zgodnie z ustawą z 21 listopada 1996 r. o muzeach, przesłano do uzgodnienia Ministrowi Kultury i Sztuki.

- j) Przejęto, skomunalizowano i przekazano w użytkowanie stargardzkiemu Muzeum Kamieniczkę Nr 4 na Rynku Starego Miasta.

- k) Uwzględniając propozycje Rady Miejskiej, Zarząd Miasta Stargardu Szczecińskiego przedłożył Kuratorowi Oświaty w Szczecinie wniosek o utworzenie oddziału specjalnego dla dzieci upośledzonych umysłowo w Przedszkolu Miejskim Nr 14 w Stargardzie Szczecińskim.

Pomimo, że zakładanie i prowadzenie m.in. oddziałów specjalnych w przedszkolach jest zadaniem państwa (zgodne z ustawą o systemie oświaty), Kurator Oświaty ze względu na brak środków finansowych przedłożony wniosek rozpatrzył negatywnie.

- l) Ze względu na występujący niż demograficzny odstąpiono od budowy szkoły podstawowej na Osiedlu Pyrzyckim.

W związku z powyższym 26 marca 1996 r. na bazie funkcjonującego w tym rejonie miasta oddziału szkolnego działającego dotychczas w strukturach organizacyjnych Szkoły Podstawowej nr 1 utworzono Szkołę Podstawową Filialną z klasami I-III, podporządkowując ją Szkole Podstawowej Nr 6. Zapewniono ponadto bezpłatny dowóz uczniów do Szkoły Podstawowej Nr 6 - począwszy od kl.IV - autobusem szkolnym wynajętym z Miejskiego Zakładu Komunikacji.

Dla dzieci uczęszczających do szkoły filialnej na Osiedlu Pyrzyckim utworzono stołówkę (kwiecień 1998 r.), adaptując na ten cel jedno z pomieszczeń magazynowych.

Wykonując postanowienia uchwały Rady Miejskiej z 20 stycznia 1998 r. w sprawie ustalenia kierunków działania Zarządu Miasta w zakresie funkcjonowania szkół podstawowych Stargardu Szczecińskiego w warunkach niżu demograficznego, podtrzymano zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej nr 6 wyrażony w uchwale Rady Miejskiej z 28 stycznia 1997r. oraz zmieniono uchwałę w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych oraz granic ich obwodów (uchwała Rady Miejskiej z 17 lutego 1998 r.). W związku z tym ulice dotychczas należące do obwodu Szkoły Podstawowej nr 6, łącznie z Osiedlem Pyrzyckim, włączono do obwodu Szkoły Podstawowej nr 7.

W/w uregulowania wejdą w życie 01 września 1998 r.

Natomiast zamiana budynku po Szkole Podstawowej nr 6 na budynki będące własnością Kuratora Oświaty w Szczecinie będzie możliwa dopiero po zlikwidowaniu Szkoły Podstawowej nr 6.

- I) Na przestrzeni okresu sprawozdawczego zawierano corocznie umowy, w ramach których dofinansowywano działalność kulturalną i sportową stargardzkich klubów i stowarzyszeń.

5. Utworzenie Centrum Terapii Uzależnień.

04 kwietnia 1995 r. uchwałą Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim przyjęty został Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z założeniami ww. programu w Stargardzie miał być utworzony Miejski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień. Zatrudniony w 1995 r. koordynator czynił starania o lokalizację tego ośrodka.

W znowelizowanym Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wraz z harmonogramem zadań) przyjętym przez Radę Miejską 04 marca 1997 r. nie uwzględniono utworzenia Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień.

W ramach realizacji inwestycji dotyczącej rozbudowy szpitala miejskiego przy ul. Wojska Polskiego, przewiduje się utworzenie oddziału detoksykacji z izbą wytrzeźwień.

W ramach dofinansowania działalności ZZOZ w Stargardzie Szczecińskim, z budżetu miasta przekazano m.in. w 1995 r.- 10.000 zł, w 1996 r.- 20.000 zł., a w 1998 r. - 20.000 zł na remont pomieszczeń sanitarnych izby przyjęć, z których korzystają również osoby nietrzeźwe. Ponadto w lipcu 1996 r. w wyniku "Porozumienia" zawartego z ZZOZ w Stargardzie Szczecińskim przekazano 50.000 zł na prace związane z projektowaniem Izby Wytrzeźwień na terenie rozbudowywanego Szpitala Miejskiego.

6. Stopniowe doprowadzenie budynków użyteczności publicznej do dostępności dla osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z założeniami ustawy prawo budowlane budynki użyteczności publicznej sukcesywnie dostosowywane są do potrzeb osób niepełnosprawnych:

- dwie szkoły podstawowe Nr 7 i Nr 10 wykonały ciągi komunikacyjne umożliwiające dostępność do tych budynków dla osób niepełnosprawnych.
- w budynku pływalni miejskiej przy ulicy Szczecińskiej, w 1998 r. zmodernizowano wejście główne, wykonując wjazd przystosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Ponadto do budynków użyteczności publicznej, które dostosowane zostały do potrzeb osób niepełnosprawnych zaliczyć należy także poczty, sklepy, Żłobek

Miejski Nr 2, kilka aptek, budynek Banku PKO S.A., Banku Przemysłowo-Handlowego S.A.

W 1997 roku ze środków PFRON przy współudziale budżetu miasta zakupiono mikrobus przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych.

7. Przygotowanie noclegowni dla osób bezdomnych i samotnych wspólnie ze stargardzkim oddziałem PCK.

W Stargardzie Szczecińskim nie została utworzona noclegownia dla osób bezdomnych, lecz zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z 29 sierpnia 1995 r. w sprawie zasad użyczenia lokali mieszkalnych, stanowiących zasoby miasta, przez MZGM dla MOPS, osoby nie posiadające mieszkań korzystają z kwater tymczasowych.

W czerwcu 1997 r. Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim podjęła uchwałę w sprawie ustalenia kierunków działania Zarządu Miasta zmierzających do utworzenia środowiskowego domu samopomocy.

W wyniku podjętych działań 05 sierpnia 1997 r. została podpisana umowa pomiędzy Wojewodą Szczecińskim a Gminą-Miastem Stargard Szczeciński w sprawie zorganizowania środowiskowego domu samopomocy zlokalizowanego w budynku przy ul. Brzozowej 26 (budynek po byłym Przedszkolu Miejskim nr 5).

Od 1997 roku realizowane są prace remontowo- modernizacyjne mające na celu przystosowanie w/w obiektu do nowej funkcji użytkowej.

Termin zakończenia robót adaptacyjnych i uruchomienie w/w placówki finansowanej ze środków Wojewody Szczecińskiego planowany jest na IV kwartał 1998 roku.

8. Współdziałanie władz miasta z Dyrektorem Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego i dyrektorem Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej na płaszczyźnie rozbudowy szpitala przy ul. Wojska Polskiego.

29 czerwca 1995 r. podpisane zostało Porozumienie pomiędzy Zarządem Miasta Stargardu Szczecińskiego a Urzędem Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim, którego przedmiotem było ustalenie zasady przekazania terenów położonych przy ul. Niepodległości przeznaczonych pod budowę Szpitala Rejonowego.

W porozumieniu zaznaczono, że środki finansowe uzyskane ze zbywania działek i obiektów kubaturowych znajdujących się na przedmiotowych działkach będą przekazywane, po odliczeniu poniesionych przez Miasto kosztów (np. wykonania planu zagospodarowania terenu, podziałów geodezyjnych, wycen itp...), na rzecz rozbudowy Szpitala Miejskiego w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Wojska Polskiego. Porozumienie zostało spisane w obecności Dyrektora ZZOZ w Stargardzie Szczecińskim.

Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim 4 kwietnia 1995r. podjęła uchwałę (zmienioną uchwałą z 22 sierpnia 1995 r.) w sprawie nabycia nieodpłatnie od Skarbu Państwa nieruchomości gruntowych położonych w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Niepodległości.

2 października 1995 r. Wojewoda Szczeciński wydał Oświadczenie wyrażające zgodę na przekazanie na rzecz Miasta Stargardu Szczecińskiego ww. nieruchomości o łącznej powierzchni 16,7114 ha.

Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim uchwałą z 28 listopada 1995 r. przyjęła zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Miasta Stargardu Szczecińskiego dot. terenów na Os. Pyrzyckim w rejonie ulic: Broniewskiego, Od "JARU", Niepodległości do torów PKP. Zgodnie z planem są to tereny ogólnomieszkaniowe o symbolu OM.B. 27 przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe.

Aktem notarialnym z 13 grudnia 1995 r. Urząd Rejonowy przeniósł nieodpłatnie na rzecz Miasta Stargardu Szczecińskiego prawa własności nieruchomości nie zabudowanych o pow. 16,71 ha wraz z rozpoczętą budową kilku obiektów.

Obecnie trwają postępowania administracyjne z wniosków 2 osób (rolników indywidualnych) o zwrot wywłaszczonych pod budowę szpitala nieruchomości. Łącznie postępowanie dotyczyło 5 działek o pow. 5,4258 ha.

Równocześnie z działaniami dotyczącymi terenów po szpitalu przy ul. Niepodległości trwały prace przy opracowaniu koncepcji rozbudowy szpitala i budowy pawilonu ginekologiczno-położniczego przy ul. Wojska Polskiego, która pozwoli uzyskać około 445 łóżek. Przewiduje się dodatkowo utworzenie oddziału pn.: "Szpital jednego dnia". Koncepcja ta została przedstawiona w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej. Zadanie zostało wprowadzone do centralnego budżetu i przyjęte do realizacji w etapach na lata 1996-2001. Planowane nakłady z budżetu centralnego, wg harmonogramu realizacji inwestycji (zgodnie z pismem Ministra Finansów z 17.07.1996 r.) wynoszą:

- ♦ 1996 r. - 200 tys. zł, (w grudniu 1996 r. opłacono dokumentację techn.)
- ♦ 1997 r. - 5.000 tys. zł,
- ♦ 1998 r. - 17.000 tys. zł,
- ♦ 1999 r. - 17.000 tys. zł,
- ♦ 2000 r. - 14.806 tys. zł,
- ♦ 2001 r. - 11.823 tys. zł.

Na przygotowanie i realizację w/w zadania do końca I kwartału 1998 r. wydatkowano 6.493.735 zł.

Nadmienić należy, że aktem notarialnym z 07 października 1997 r. przeniesiono na rzecz Skarbu Państwa nieodpłatnie na własność 7 działek o powierzchni 5.564 m² i wartości 102.934 zł jako wkład Miasta w modernizację Szpitala Miejskiego, w tym budowę izby wytrzeźwień.

9. Dodatki mieszkaniowe

Ustawa z 02 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych umożliwiła gospodarstwom domowym o niskich dochodach korzystać z pomocy finansowej w postaci dodatków mieszkaniowych.

Wypłata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gmin, które uzyskują na dofinansowanie tego zadania dotacje celowe z budżetu państwa.

W 1995 r. uprawnionych do pobierania dodatków mieszkaniowych było 12.030 gospodarstw domowych, z tego 2.645 gospodarstw z zasobu mieszkań komunalnych.

Na ogólną kwotę wypłaconych w 1995 roku dodatków mieszkaniowych, tj. 1.494.186 zł, miasto zaangażowało 680.760 zł środków własnych, zaś 813.426 zł stanowiła dotacja z budżetu państwa. Wskaźnik dofinansowania wypłat dodatków mieszkaniowych z budżetu państwa wyniósł w 1995 r. 54,44 %.

Drugi rok funkcjonowania ustawy o dodatkach mieszkaniowych zaowocował znacznym wzrostem liczby osób ubiegających się o to świadczenie. W 1996 r. uprawnionych było już 28.616 gospodarstw domowych, z tego 8.838 gospodarstw z zasobu komunalnego.

2.033.273 zł to ogólna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 1996 roku. Wskaźnik dofinansowania wypłat dodatków mieszkaniowych z budżetu państwa wyniósł 54,78 % , tj. 1.113.857 zł, a pozostałe 919.416 zł stanowiły środki własne.

Nowelizacja ustawy o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych jak również wzrost kosztów utrzymania mieszkań spowodowały podwyższenie wypłat dodatków. W 1997 roku wypłacono 26.602 gospodarstwom domowym dodatki mieszkaniowe w wysokości 2.412.818 zł, z tego 1.196.869 zł to środki własne, a 1.215.949 zł stanowiła dotacja z budżetu państwa, tj. 50,40% ogółu kosztów.

Ostatni wzrost cen energii cieplnej a także podwyżki cen energii elektrycznej i gazu spowodowały znaczne podniesienie kosztów utrzymania gospodarstw domowych, a w ślad za tym podwyższenie wypłat dodatków mieszkaniowych.

W I kwartale 1998 r. uprawnionych do dodatków mieszkaniowych było 7.248 gospodarstw domowych, z tego 2.068 z zasobu komunalnego.

788.803 zł to kwota wypłaconych w I kwartale 1998 r. dodatków mieszkaniowych ogółem. Wskaźnik dofinansowania wypłat dodatków mieszkaniowych z budżetu państwa za I kw. 1998 r. wyniósł 54,73 %, co daje kwotę dotacji 431.679 zł.

VI. WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA, MIĘDZYNARODOWA, MIĘDZYGMINNA.

- 1. Zagospodarowanie przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej terenów i obiektów byłego lotniska w Kluczewie w oparciu o Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Kluczewa i ustawę z dnia 10.06.1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od Wojsk Federacji Rosyjskiej.**

Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Kluczewa oraz ustawa z dnia 10.06.1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od Wojsk Federacji Rosyjskiej stanowią podstawę wszelkich działań związanych z zagospodarowaniem przedmiotowego terenu. Na terenie byłego lotniska w Kluczewie prowadzone były działania, których głównym celem było zabezpieczenie istniejącego majątku oraz stworzenie sprzyjających warunków rozwoju gospodarczego tego obszaru.

Zarząd Miasta, w miarę swoich możliwości finansowych, podjął (zgodnie z przyjętym "Planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego kompleksu terenów b. lotniska w Kluczewie") działania:

- 1) związane z zagospodarowaniem strefy mieszkaniowej,
- 2) zabezpieczające przed bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców strefy mieszkaniowej, jak i zapewniające bezpieczne warunki działalności gospodarczej w strefie przemysłowej (w tym ochrona wód jeziora Miedwie),
- 3) dotyczące przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej:

Zagospodarowanie terenów byłego lotniska wymaga zewnętrznych źródeł finansowania, a więc pozyskania środków z programów rządowych jak również od krajowych i zagranicznych inwestorów.

Ważne znaczenie ma uczestnictwo Miasta Stargardu Szczecińskiego w pracach Euroregionu Pomerania, którego celem jest ścisła współpraca regionów przygranicznych państw Polski, Niemiec i Szwecji, a w przyszłości Danii.

W październiku 1996 r. Rada Miejska oceniła realizację przez Zarząd Miasta uchwał podjętych przez Radę Miejską w Stargardzie Szczec. w okresie od 10.11.1992 do 30.09.1996 r. dotyczących zagospodarowania terenów przejętych od Wojsk Federacji Rosyjskiej. Działania Zarządu Miasta uzyskały pozytywną ocenę komisji i Rady Miejskiej. Ustalono jednocześnie konieczność nowelizacji uchwały Rady Miejskiej z 5 października 1993 r. w sprawie "Programu rozwoju i zagospodarowania terenów i obiektów kompleksu Garnizonu Kluczewo". W wyniku dyskusji i sugestii komisji budżetowo - gospodarczej Rady Miejskiej, Zarząd Miasta podjął inicjatywę przygotowania uchwały dotyczącej programu zagospodarowania terenów i obiektów po byłym Garnizonie w Kluczewie do 2000 r. Uchwała taka została podjęta przez Radę Miejską w Stargardzie Szczec. 27 czerwca 1997 r. Jednocześnie zostały anulowane dwie obowiązujące do tego czasu uchwały:

- ♦ z 5 października 1993 r. w sprawie Programu Rozwoju i Zagospodarowania, nabytych przez Miasto Stargard Szczeciński terenów i obiektów kompleksu Garnizonu Kluczewo, w obszarze przewidzianym do włączenia w granice administracyjne Miasta,
- ♦ z 17 maja 1994 r. w sprawie ustalenia kierunków działania Zarządu Miasta w zakresie zagospodarowania byłego Garnizonu Kluczewo.

1) Zagospodarowanie strefy mieszkaniowej

W strefie mieszkaniowej byłego lotniska w Kluczewie znajduje się 17 budynków mieszkalnych, z tego 16 zakupiła Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie Szczecińskim. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie otrzymała w użytkowanie wieczyste działki terenu zabudowane budynkami mieszkalnymi o łącznej powierzchni 35.505 m² położone przy ulicach: Skarżyńskiego, Witoszyńskiego, Drzewieckiego, Tańskiego i Rogalskiego.

W latach 1995 - 1997 Spółdzielnia wyremontowała 11 budynków, oddając do użytku 408 mieszkań. Do remontu pozostało 5 budynków o łącznej liczbie 121 mieszkań, z tego na rok 1998 zakłada się remont 4 budynków i pozyskanie 95 mieszkań.

Jeden z budynków w tej strefie należy do Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, która prowadzi w nim prace remontowo-modernizacyjne. Po zakończeniu tych prac zostanie oddanych do użytku 60 mieszkań. Planuje się również dobudowę dwóch klatek schodowych, co wiąże się z uzyskaniem około 30 dodatkowych mieszkań.

W ramach działań prowadzących do zagospodarowania terenów i obiektów w strefie mieszkaniowej:

- Uchwałą Rady Miejskiej z 18 czerwca 1996 roku wyrażono zgodę na nieodpłatne przekazanie Skarbowi Państwa - Ministrowi Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej nieruchomości gruntowych zabudowanych przeznaczonych na cele oświatowe. Zakłada się, że w tych obiektach powstanie Centrum Kształcenia Praktycznego,
- Uchwałą Rady Miejskiej z 27 czerwca 1997 roku miasto wniosło w formie aportu do Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego działki o numerze geodezyjnym 119 o powierzchni 14.136 m² oraz o numerze geodezyjnym 137 i powierzchni 10.770 m².
- Sprzedano działkę gruntu Nr 135 o powierzchni 1474 m² zabudowaną budynkiem klubowym.

Prowadzone są prace w zakresie modernizacji i budowy infrastruktury technicznej na tych terenach.

Na terenie strefy mieszkaniowej uruchomiły działalność:

sklep spożywczy, kiosk Ruchu, obiekt gastronomiczny z dyskoteką, sklep delikatesowy, hurtownia odzieży, punkt pocztowy oraz usługi medyczne.

W 1995 roku uruchomiono linię autobusową. Uchwałą Rady Miejskiej przekazano obiekt przeznaczony na kaplicę.

W strefie tej do zagospodarowania pozostało jeszcze 5,8 ha gruntów, w tym:

- ♦ 11 działek o powierzchni 1000 m² każda pod budownictwo jednorodzinne,
- ♦ 2 działki o łącznej powierzchni 9650 m² pod budownictwo wielorodzinne,
- ♦ 7 działek o łącznej powierzchni 37350 m² pod parkingi, garaże i tereny zielone.

2) Zagospodarowanie strefy przemysłowej.

Kontynuowane są działania mające na celu trwałe (sprzedaż lub użytkowanie wieczyste) i czasowe (dzierżawa) zagospodarowanie terenów i obiektów w części przemysłowej przejętego garnizonu Wojsk Federacji Rosyjskiej.

W celu zachęcenia inwestorów Prezydent Miasta, zgodnie z ustawą z 10.06.1994 roku o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od Wojsk Federacji Rosyjskiej oraz na mocy uchwały Rady Miejskiej z 23.05.1995 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków, budowli i gruntów na obszarze byłego garnizonu lotniczego w Kluczewie do 2015 roku, podejmuje decyzje o zwolnieniach z tego podatku. Dodatkowo inwestorzy mogą ubiegać się o ulgi w podatku dochodowym. W lipcu 1995 r. Urząd Skarbowy w Stargardzie Szczecińskim udzielił szczegółowych informacji dotyczących przyznawania tych ulg.

Kolejnym czynnikiem zachęcającym przy zakupie gruntów i obiektów położonych na terenie byłego lotniska jest stosowana zasada negocjacji cen. Istnieje również możliwość podziału działek na mniejsze.

W chwili obecnej część terenów przemysłowych stanowi przedmiot dzierżawy zarówno przez osoby indywidualne jak i podmioty gospodarcze.

W strefie tej tereny i obiekty zakupiły i wydzierżawiły oraz działalność prowadzą m.in.:

- ♦ Korporacja Inwestycyjna Kluczewo S.A. - 2.720.000 m²
- ♦ Texass Ranch Company Sp. z o.o. Koszewo - 50.000 m²
- ♦ Dutch Farmers Sp. z o.o. - 2.300.000 m²
- ♦ Ciroko Sp. z o.o. - 13.000 m²
- ♦ Emulex S.C. - 4.000 m²
- ♦ Mas-Bet Sp. z o.o. - 7.000 m²

Do sprzedaży pozostało 609 ha, w tym działka z pasem startowym o powierzchni 325 ha.

Aktualnie z przejętych w 1993 roku terenów po byłym Garnizonie WFR o powierzchni 1168,67 ha zagospodarowano:

- trwale - 496,63 ha
- czasowo -263,5 ha

3) Poniesione nakłady i uzyskane dochody

Łącznie nakłady poniesione na zagospodarowanie mienia przejętego po Wojskach FR wyniosły 10.140.100,00 zł, w tym środki z budżetu miasta 5.636.100,00 zł.

Dochody ze sprzedaży i dzierżawy mienia wyniosły - 4.379.238,00 zł, w tym:

- ♦ sprzedaż nieruchomości - 2.844.510,00 zł
- ♦ sprzedaż art. różnych (żłom, drewno) - 90.971,00 zł
- ♦ dzierżawy - 300.757,00 zł
- ♦ sprzedaż akcji Korporacji Inwestycyjnej Kluczewo S.A. - 1.143.000,00 zł.

2. Kontynuowanie współpracy międzygminnej z miastami partnerskimi

- **Stralsund i Elmshorn (Niemcy), Saldus (Łotwa), Slagelse (Dania), Wijchen (Holandia)**

Lata 1994-1998 obfitowały w wiele wydarzeń związanych z partnerskim współdziałaniem. Nawiązano wiele nowych kontaktów, a te już istniejące umocniły się i przeszły do tradycji naszych miast.

Szczególnym zainteresowaniem wśród stargardzkich instytucji cieszą się nasi niemieccy partnerzy z Elmshorn i Stralsundu. Ten ostatni, oddalony od Stargardu zaledwie 200 km, przyciąga wieloma atrakcjami kulturalnymi, z których chętnie korzystają nasze domy kultury, szkoły i inne placówki młodzieżowe.

Niestety, pomimo kilku prób ze strony stargardzkich instytucji oraz władz miasta, nie udało się rozwinąć współpracy z duńskim partnerem - miastem Slagelse. Przyczyn niepowodzenia można dopatrywać się przede wszystkim w zróżnicowaniu potencjałów obu miast, a także w braku osób ze strony duńskiej, gotowych zaangażować się w kreowanie kontaktów pomiędzy obu miastami. Obecny zastój nie musi jednak przekreślać szansy na współdziałanie w przyszłości.

W ramach podpisanych umów partnerskich kontakty zagraniczne miasta Stargardu Szczecińskiego rozwijają się głównie w dziedzinie kultury i sztuki, sportu i rekreacji, oświaty, wymiany doświadczeń zawodowych. Do ważniejszych wydarzeń w ramach współpracy partnerskiej należy zaliczyć:

1) kultura i sztuka

- doroczne plenery plastyczne w Stralsundzie "DIALOG" z udziałem stargardzkich artystów,
- wystawę fotograficzną Tadeusza Surmy w Wijchen,

- wystawę prac artysty plastyka Fransa Van Den Heuvel'a z Wijchen w Stargardzie Szczecińskim w styczniu 1995 r. oraz w sierpniu/wrześniu 1996r. prac artysty plastyka Hermana Sacka ze Stralsundu,
- pobyt młodych plastyków ze Stralsundu w Stargardzie Szczec. na zaproszenie MDK,
- wystawę prac malarskich Bernadetty Wdzięcznej w Wijchen w czerwcu 1996 r.,
- wizytę stargardzkich dziennikarzy w Elmshorn w celu nakręcenia materiału filmowego i opublikowania artykułu w lokalnej prasie,
- pobyt 11 młodych plastyków ze Stralsundu w Stargardzie Szczec. na zaproszenie MDK,
- koncerty chóru z Elmshorn w Kościele Św. Jana i Kolegiacie NMP,
- wystawę prac plastycznych p.Jolanty Brejdak ze Stargardzkiego Stowarzyszenia Miłośników Sztuk Plastycznych "Brama" w partnerskim mieście Stralsund,
- udział grupy teatralnej "oD...Do" działającej w MDK w Spotkaniach Teatrów Młodzieżowych w Stralsundzie,
- pobyt 5 dziewcząt i 2 opiekunek z Elmshorn w Stargardzie Szczec. w ramach współpracy z MDK,
- udział stargardzkich plastyków w Warsztatach Artystycznych "DIALOG IV" w Stralsundzie.

2) sport i rekreacja

- Memoriał Lekkoatletyczny im. dr. Jerzego Cieśli,
- Międzynarodowy Turniej Sportowo-Rekreacyjny z udziałem miast partnerskich,
- zawody pływackie w Stralsundzie z udziałem MKS "NEPTUN",
- imprezy kulturalno-rekreacyjne organizowane przez Towarzystwo Stargardzkie w Elmshorn oraz Mniejszość Niemiecką ze Stargardu Szczec. (ognisko nad J.Miedwie, pokaz strzelecki łuczników na Rynku Staromiejskim),
- zawody w Wijchen i Stargardzie Szczec. organizowane przez kluby tenisa stołowego "ONI" z Wijchen i KKS "Błękitni",
- Memoriał Tomasza Góreckiego - Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej organizowany przez OSiR,
- udział drużyny ze Stargardu (SP Nr 6) w międzynarodowym turnieju piłkarskim w Elmshorn,
- międzynarodowe turnieje brydżowe w Stargardzie Szczec. z udziałem miast partnerskich,
- wizyta pracowników Urzędu Miejskiego z Elmshorn.

3) opieka zdrowotna

- pobyt delegacji Stargardzkiego Stowarzyszenia Diabetyków w Wijchen,

- wizyta stargardzkich lekarzy w Wijchen w dniach 6.10.-10.10.1996 r. - celem wizyty było zdobycie doświadczeń na temat funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej w Holandii, pracy nowoczesnych szpitali, systemu ubezpieczeń zdrowotnych, a przede wszystkim pracy lekarza domowego,

4) oświata

- wymiana młodzieży pomiędzy stargardzkim Liceum Ogólnokształcącym Nr 1, a Liceum w Osnabrück,
- wizyta stargardzkich dyrektorów szkół w Maaswaal College w Nijmegen w związku z planowaną wymianą młodzieży,
- młodzież stargardzkiego ZHP uczestniczyła w zorganizowanym przez Stralsund rejsie po Morzu Bałtyckim,
- wizyta delegacji oświatowej z Maaswaal College z Nijmegen (Holandia) w Stargardzie Szczec. w celu określenia dalszych szczegółów związanych z wymianą młodzieży,
- wymiana młodzieży pomiędzy LO Nr 2 w Stargardzie Szczec. a Gimnazjum w Elmshorn.

5) wymiana doświadczeń

- staż zawodowy pracowników Urzędu Miejskiego w Stargardzie Szczec. i pracownika Zakładów Mięsnych "Agryf" w Wijchen,
- wizyta w Stargardzie urzędników z Urzędu Miejskiego w Elmshorn - Wydziałów Geodezji i Gospodarki Przestrzennej,
- wizyta w Elmshorn przedstawicieli Zarządu Miasta i Rady Miejskiej - uzgodniono wymianę młodzieży,
- wizyta w Stargardzie Szczecińskim urzędników ze Stralsundu w Wydziale Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego celem wymiany doświadczeń,
- wizyta delegacji Stargardzkiego Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Wijchen w celu obejrzenia kuchni specjalistycznej dla osób niepełnosprawnych,
- pobyt pracowników Urzędu Gminy Wijchen z Wydziału Geodezji, ds. Socjalnych i Opieku Społecznej, Informacji i Komunikacji, ds. Społecznych w naszym mieście celem wymiany doświadczeń.

6) inne

- turniej taneczny w Stargardzie, z udziałem drużyn z zagranicy, którego organizatorem było Stargardzkie Stowarzyszenie Taneczne,
- otrzymanie w 1996 r. darów z Wijchen przeznaczonych dla MOPS, SP Nr7, Koła Diabetyków,
- poparcie wniosków złożonych w 1996 r. przez stargardzkie instytucje do Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (wnioski złożone przez MOPS, Parafię Prawosławną w Stargardzie, Koło Diabetyków),
- promowanie walorów turystycznych i gospodarczych na wspólnym stoisku z miastem Stralsund podczas obchodów Dni Nowej Hanzy w Gdańsku,

- posadzenie drzewek przyjaźni w naszym mieście w Parku Zamkowym przez przedstawicieli władz miasta Wijchen i Saldus,
- promowanie naszego miasta na targach informacyjnych "Hanseschau" w Stralsundzie.

W 1998 roku zrealizowane zostaną następujące przedsięwzięcia:

- ♦ wykonanie 5 tablic informujących o partnerach naszego miasta (w tym także Wijchen), które mają być umieszczone na wlotach dróg krajowych do Stargardu,
- ♦ turniej tenisa ziemnego w Stargardzie Szczecińskim z udziałem drużyn z miast partnerskich,
- ♦ zawody pływackie w naszym mieście podczas obchodów "Dni Stargardu" z udziałem drużyny ze Stralsundu,
- ♦ pobyt 15-osobowej grupy młodzieży z Elmshorn w naszym mieście w ramach współpracy Młodzieżowego Domu Kultury w Stargardzie Szczec.,
- ♦ udział Młodzieżowego Domu Kultury w Stargardzie Szczec. w obchodach III Europejskiego Tygodnia Młodzieży Bez Granic "Just do it" w Stralsundzie,
- ♦ jeszcze w tym roku rewizyta grupy z MDK w Elmshorn,
- ♦ wystawa w muzeum w Stargardzie Szczec. poświęcona pomorskiej przeszłości miasta przy współudziale Koła Ojczyźnianego w Elmshorn, które posiada pamiątki związane ze Stargardem,
- ♦ dwa turnieje brydża z udziałem drużyn miast partnerskich w Stargardzie Szczec.,
- ♦ wyjazd chóru mieszanego im. "św. Cecylii" Kościoła św. Jana w Stargardzie Szczec. do Elmshorn na koncerty we wrześniu tego roku,
- ♦ dni Stargardu Szczecińskiego w Saldus jesienią 1998 r.,
- ♦ wymiana zespołów chórальных z miastem Wijchen.

3. Uczestnictwo w targach turystycznych w kraju i zagranicą

Promocja miasta w zakresie turystyki realizowana jest poprzez uczestnictwo w targach turystycznych w kraju i za granicą w ramach stoiska RAPT:

- ♦ TT Warszawa Tour,
- ♦ Tour Salon w Poznaniu,
- ♦ "ITB" w Berlinie,
- ♦ "TUR" w Goeteborgu,
- ♦ REISEN w Hamburgu,
- ♦ VACANTIEBEURS' 97 w Utrechcie,
- ♦ Hanzeatyckich w Gdańsku z okazji millenium Gdańska,
- ♦ Rolnych w Barzkowicach,
- ♦ "HOLIDAY WORLD'98" w Pradze,
- ♦ GLOB w Katowicach,
- ♦ informacyjnych Miast Partnerskich w Stralsundzie,

- ♦ informacyjnych w Pasewalku.

4. Kontynuowanie współpracy regionalnej.

15 grudnia 1995 r. podpisana została Umowa o utworzeniu Euroregionu "Pomerania". Ze strony polskiej reprezentowanej przez Komunalny Związek Celowy Gmin Pomorza Zachodniego i Miasto Szczecin, do struktur Euroregionu weszło 31 gmin województwa szczecińskiego (w tym Miasto Stargard Szczeciński) i 1 gmina z województwa gorzowskiego oraz Miasto Szczecin. Ze strony niemieckiej reprezentowanej przez Związek Komunalny "Euroregion Pomerania" do struktur Euroregionu weszły 4 powiaty z Meklemburgii Pomorza Przedniego i 2 powiaty z Brandenburgii.

Miasto Stargard Szczeciński jest obecnie członkiem tylko jednego związku międzygminnego. Jest nim Komunalny Związek Celowy Gmin Pomorza Zachodniego "Pomerania" z siedzibą w Szczecinie. Natomiast przynależność Miasta Stargardu Szczecińskiego do Związku Polskich Gmin Zachodnich zakończyła się z dniem 1 stycznia 1997 r. na mocy uchwały Rady Miejskiej z 20 grudnia 1996 r.

Miasto Stargard Szczeciński utrzymuje partnerskie kontakty z Bełchatowem. Corocznie organizowane jest w Bełchatowie Forum Samorządowe, na którym spotyka się około 40 gmin z całej Polski w celu wypracowania stanowiska do projektu ustaw sejmowych dotyczących samorządów oraz wymiany doświadczeń. Organizowane są również: Dzień Stargardu Szczecińskiego w Bełchatowie oraz Dzień Bełchatowa w Stargardzie, w ramach których m.in. występują zespoły artystyczne i dziecięce z obu gmin.

5. Publikacje (foldery, informatory i inne) dotyczące Stargardu Szczecińskiego

Publikacje dotyczące miasta wydawane są w postaci folderów, informatorów, kronik, kaset z filmami, kalendarzy promocyjnych, planów miasta z podstawowymi informacjami o Stargardzie Szczecińskim.

Informatory miejskie zawierają wiadomości dotyczące życia kulturalnego, sportowego i oświatowego, zabytków i miejsc szczególnie atrakcyjnych dla turystów.

Natomiast informatory gospodarcze przedstawiają dane dotyczące:

- ♦ ważniejszych przedsiębiorstw i zakładów funkcjonujących na terenie miasta,
- ♦ wolnych terenów i obiektów przeznaczonych do zagospodarowania oraz warunków technicznych i formalno-prawnych przyszłych inwestycji,
- ♦ walorów turystycznych i istniejącej bazy turystyczno-rekreacyjnej miasta i okolic oraz możliwości jej rozwoju.

Dystrybucja ww. publikacji jest dokonywana bezpłatnie na targach turystyczno-gospodarczych, poprzez bezpośrednie wysyłanie do potencjalnie zainteresowanych (np. inwestorów), przekazywanie gościom miasta oraz różnym instytucjom i organizacjom zajmującym się profesjonalnie promocją.

Wydane zostały:

- ♦ informatory miejskie w wersji polskiej i polsko-niemieckiej,
- ♦ plan miasta Stargardu Szczecińskiego (również w wersji polsko-niemieckiej i polsko - angielskiej),
- ♦ foldery "Stargard Szczeciński",
- ♦ kalendarze miejskie,
- ♦ kroniki miasta opisowe i zdjęciowe,
- ♦ informatory turystyczne (również w wersji polsko-niemieckiej),
- ♦ film (kaseta VHS) promocyjny miasta Stargardu Szczecińskiego w wersji trójjęzycznej (w jęz. polskim, niemieckim i angielskim),
- ♦ informatory gospodarcze.

Opracowane i wykonane zostały plansze-tablice z planem miasta.

6. Promocja miasta w radiu, telewizji, prasie i innych środkach przekazu.

Promocja miasta w środkach masowego przekazu realizowana jest poprzez:

- zamieszczanie reklamy lub informacji o mieście w czasopiśmie, w prasie regionalnej i krajowej, w wydawnictwach różnych,
- sponsorowanie audycji radiowych,
- wykorzystanie szerokich możliwości internetu (własne strony WWW),
- współpracę z TV lokalną i regionalną,
- współpracę z ośrodkami naukowo-badawczymi, instytucjami regionalnymi w ramach różnych programów lub szeroko reklamowanych projektów,

a w szczególności przez:

- sponsorowanie audycji "Stargard na antenie" w Polskim Radio Szczecin S.A.,
- zamieszczenie informacji o Stargardzie Szczecińskim w "Informatorze turystycznym województwa szczecińskiego",
- informację o bazie turystycznej zamieszczoną w "Katalogu bazy turystycznej na terenie woj. szczecińskiego" opracowanym przez Polską Agencję Promocji Turystyki (PAPT) w Szczecinie,
- prezentację ofert inwestycyjnych dotyczące zagospodarowania terenów i obiektów, które można wykorzystać dla celów turystycznych do banku ofert PAPT,
- informację o mieście w magazynie "Regional Business",
- zamieszczanie informacji o Stargardzie Szczecińskim w Ogólnopolskim Informatorze Miast Polskich (Izba Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej i Naukowej – Łódź),
- aktualizację informacji o Stargardzie Szczecińskim w "Słowniku geograficzno-krajoznawczym Polski" - Wydawnictwo Naukowe PWN Sp. z o.o. Warszawa,
- realizację 20 minutowego odcinka programu pt. "Zaproszenie" emitowanego w TV Polonia,

- bieżącą promocję miasta w Centrum Informacji Turystycznej w Szczecinie (Ogólnopolski Informator Turystyczny),
- zamieszczenie informacji o mieście Stargardzie Szczecińskim w albumie "Województwo szczecińskie w drodze do 2000 roku",
- zamieszczenie artykułu reklamowego o Stargardzie Szczecińskim w magazynie "The Coastal Times" publikowanym przez MARITIMUS sp. z o.o. w Sopocie,
- zamieszczenie materiału promocyjnego o Stargardzie Szczecińskim w wydawnictwie "Informator gospodarczy województwa szczecińskiego",
- prezentację oferty gospodarczej w "Katalogu ofert inwestycyjnych Pomorza" na Wystawie Pomorskiej Millenium Gdańska- Międzynarodowe Targi Gdańskie oraz PAIZ,
- zamieszczenie materiału promocyjnego o Stargardzie Szczecińskim w wydawnictwie "Region Szczecin – Oczywiście!",
- zamieszczenie materiału promocyjnego o Stargardzie Szczecińskim w Katalogu II Ogólnopolskiego Forum Samorządowego w Bełchatowie,
- bieżącą promocję miasta w Centrum Informacji Turystycznej w Szczecinie (Ogólnopolski Informator Turystyczny),
- informację o mieście w "Gazecie na Pomorzu"- "Gminny Informator Gospodarczy",
- informację o mieście we "Wkładce Promocyjnej" do "Przeglądu Samorządowego" wydanego przez SSWS,
- informację o mieście w turystycznym magazynie "Rynek Turystyczny",
- prezentację walorów turystycznych i ofertę inwestycyjną Stargardu Szczecińskiego w "Rynku Turystycznym" - wydaniu specjalnym VI Bałtyckiej Giełdy Turystycznej Market Tour'97,
- zamieszczenie informacji o mieście w wydawnictwie turystycznym (katalogu gmin województwa szczecińskiego),
- informację dotyczące bazy noclegowej miasta Stargardu Szczecińskiego do programu pilotażowego "INFOTUR 4.0",
- zamieszczenie materiału promocyjnego w "Głosie Szczecińskim" – "Nasze gminy" z okazji 50-lecia gazety,
- opracowanie, uruchomienie i utrzymywanie stron WWW promujących Stargard Szczeciński w sieci INTERNET-Polska OnLine,
- informację o mieście dla projektu badawczego "Regionalnego i Lokalnego Uwarunkowania Restrukturyzacji Gospodarki Polski" realizowanego przez Centrum Studiów nad Gospodarką,
- informację o wykazie obiektów wpisanych do rejestru zabytków i objętych ochroną konserwatorską, które mogłyby pełnić funkcje turystyczne,
- zamieszczenie materiału reklamowego w "Rzeczpospolitej",
- prezentację Stargardzkiej bazy turystycznej oraz niezbędnych informacji turystycznych w wydawnictwie "Polska '97 (druga edycja) Katalog Bazy Turystyczno-Wypoczynkowej" wydanym przez EURO-PROMOTION Szczecin,

- zamieszczenie materiału promującego możliwości gospodarcze miasta Stargardu Szczecińskiego w wydawnictwie "Poradnik Biznesu Województwa Szczecińskiego" wydanym w porozumieniu z Urzędem Wojewódzkim,
- prezentację informacji o Stargardzie Szczecińskim w projekcie "Badanie nad rozwojem infrastruktury turystyki w regionach przygranicznych Polski" w ramach Programu Współpracy Przygranicznej Polska-Niemcy PHARE'95,
- prezentację informacji o walorach turystycznych Stargardu Szczecińskiego dla prac badawczych na temat "Analiza stanu istniejącego i możliwości rozwoju turystyki przyjazdowej w regionach przygranicznych" – Katedra Strategii Marketingowych Akademii Ekonomicznej w Poznaniu,
- umieszczenie informacji o mieście Stargard Szczeciński w katalogu "Gospodarczy Atlas Polski 1997 " i w Komputerowym (internetowym) Banku Danych BMB Promotions Sp z o.o. Warszawa,
- zamieszczenie informacji o mieście w wydanym przez Wyższą Szkołę Administracji Publicznej i Sejmik Samorządowy Województwa Szczecińskiego "Katalogu Gmin Województwa Szczecińskiego",
- prezentację informacji o walorach turystycznych Stargardu Szczecińskiego dla prac badawczych na temat "Analiza stanu istniejącego i możliwości rozwoju turystyki,
- zamieszczenie materiału promocyjnego o Stargardzie Szczecińskim w lokalnym informatorze klienta "Twój Wybór" Panorama Firm –US WEST Polska,
- zamieszczenie informacji o Stargardzie Szczecińskim w publikacji Urzędu Statystycznego w Szczecinie pt: "Miasta Euroregionu Pomerania",
- zamieszczenie informacji o Stargardzie Szczecińskim w informatorze "Gminy polskie",
- prezentację bazy turystycznej miasta oraz niezbędnych informacji turystycznych w wydawnictwie "Polska '98 (druga edycja) Katalog Bazy Turystyczno-Wypoczynkowej" wydanym przez EURO-PROMOTION Szczecin.

VII. OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Ochrona powietrza atmosferycznego i gospodarka wodno-ściekowa

W wyniku podjętej inicjatywy w zakresie ochrony środowiska w latach 1995 - 1998 wykonane zostały następujące przedsięwzięcia:

- 1) **POLMO Sp. z o.o.** - uruchomiono indukcyjne piece topielne aluminium i wyłączono z produkcji piece topielne ogrzewane olejem opałowym, wyciszono stację sprężarek,
- 2) **PSS "Społem"** - zrealizowano program modernizacji systemów grzewczych w obiektach należących do PSS "Społem". W ramach programu w piekarni "Gigant" przy ul. Rzeźniczej - zainstalowano piece piekarskie "Bago-Line"

opalone olejem opałowym i wyłączono z produkcji piece węglowe, w kotłowni zainstalowano piece olejowe, w piekarniach Nr 3 przy ul. Szczecińskiej 42 i Nr 2 przy ul. Wojska Polskiego 52 zmieniono piece węglowe c.o. na piece gazowe c.o. oraz zainstalowano palniki gazowe w piecach piekarniczych. W sklepach należących do PSS "Społem" zmieniono piece w kotłowniach z węglowo-koksowych na piece opalone gazem.

- 3) **Cukrownia "Kluczewo" S.A.** - wybudowano nowy komin w ciepłowni, zainstalowano dwie baterie cyklonów odpylających, zlikwidowano stawy osadowe błota defekosaturacyjnego poprzez zamontowanie prasy wysokiego zgniotu do odsączania osadów defekosaturacyjnych. Zakład zlecił opracowanie projektu technicznego biologicznej oczyszczalni ścieków warszawskiej firmie "Chemadex". Projekt wykonano w 1997 r. W marcu 1998r. został wyłoniony wykonawca robót. Obecnie opracowywany jest harmonogram robót, który obejmował będzie dwuletni okres budowy. Równolegle prowadzone są rozmowy między innymi z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na temat pomocy w finansowaniu tej inwestycji. Rozpoczęcie prac budowlanych przewiduje się jeszcze w 1998 roku.
- 4) **ZPDz "Luxpol" S.A.** - z uwagi na brak porozumienia z Zakładami Naprawczymi Taboru Kolejowego w sprawie budowy wspólnej kotłowni, ZPDz "Luxpol" S.A. podpisały umowę na dostawę ciepła z Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej na sezon grzewczy 1997/1998 oraz dokonały fizycznego włączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej. W oparciu o współpracę z Politechniką Szczecińską i Firmą "Ameko" z Holandii, opracowywany jest projekt techniczny modernizacji zakładowej oczyszczalni ścieków. Opracowano również ocenę oddziaływania na środowisko, która warunkuje uzyskanie przez firmę pozwolenia na budowę. Według przekazanych informacji przez przedstawicieli "Luxpolu", Firma "Ameko" do końca 1998 roku zobowiązuje się do przeprowadzenia przetargu i wyłonienia wykonawcy robót budowlano-montażowych łącznie z dostawą niezbędnych urządzeń,
- 5) **ZNTK S.A.** - zakłady zdecydowały o samodzielnej budowie nowej kotłowni gazowej na potrzeby własne. Realizacja tego przedsięwzięcia ma się zakończyć do końca 2000 roku. Zakład posiada opracowaną analizę techniczno-ekonomiczną modernizacji źródeł ciepła. Całkowity koszt modernizacji źródeł ciepła wynosić będzie 1,5 mln. zł. Ponadto w zakładzie zlikwidowano acetylenownię i własną pralnię. Przeprowadzono remont kanału ściekowego odprowadzającego ścieki do kolektora w ul. Piłsudskiego. Działania te pozwoliły na redukcję emitowanych zanieczyszczeń oraz znacznie ograniczyły ilość spalanego paliwa. Przy współpracy z holenderską firmą "Ameko" i wsparciu finansowym z ich strony opracowywany jest monitoring zużycia energii elektrycznej,
- 6) **PEC** - prowadzono opomiarowanie poboru ciepła na osiedlach mieszkaniowych oraz przeprowadzono modernizację węzłów hydroelewatorowych,
- 7) **Piekarnia na ul. Sikorskiego** - wykonano przyłącze gazu, dokonano podłączenia palników gazowych w piecach piekarskich,

- 8) **Pomorski Bank Kredytowy** - zmieniono system grzewczy, zamontowano piece gazowe c.o.
- 9) **"PASZUTIL" S.A.** - opracowano i uzgodniono projekt techniczny modernizacji kotłowni,
- 10) **"RARYTAS"** - zlikwidowano tradycyjną kotłownię opalaną paliwem stałym. Zainstalowano nowoczesne w pełni automatyczne kotły c.o. na paliwo gazowe. Podjęto prace nad modernizacją układu oczyszczania i odprowadzania ścieków technologicznych.
- 11) **CPN** - zmodernizowano stację paliw Nr 1283 przy ul. Bydgoskiej (pełna hermetyzacja stacji), stację paliw Nr 143 przy ul. Szczecińskiej (hermetyzacja procesu napełniania zbiorników magazynowych). Zakład Gospodarki Produktami Naftowymi przy ul. Łukasińskiego opracował projekt absorpcji oparów par produktów naftowych podczas przeładunku.
- 12) **Oczyszczalnia Ścieków** - zakończono budowę III biooksybloku i oddano do eksploatacji, opracowano projekt zagospodarowania osadów, wykonano żelbetowy zbiornik uśredniający -zagęszczający osady po bioksybłokach, zakupiono prasę odwadniającą "GUINARD",
- 13) **Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska** - dokonano wyciszenia skraplaczy w Zakładzie przy ul. Barnima 5, zakończono prace nad wyciszeniem sprężarkowni w Wytwórni Lodów przy ul. Chrobrego, zmodernizowano kotłownię w Zakładzie przy ul. Barnima - zainstalowano nowe kotły olejowe.
- 14) **Ogrody Działkowe im. Chopina** - wybudowano zbiornik bezodpływowy na nieczystości płynne,
- 15) **Ogrody Działkowe im. Konopnickiej** - przeprowadzono remont sieci odwadniającej i włączono ją do kolektora burzowego,
- 16) **Oczyszczalnia Wód Opadowych w Kluczewie** - wybudowano i przekazano do eksploatacji oczyszczalnię wód opadowych na terenie byłego lotniska Kluczewo.

Niezależnie od wyżej wymienionych działań następujące zakłady uzyskały decyzje o dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń w Wydziale Ochrony Środowiska i Nadzoru Budowlanego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie:

- PSS "Społem" Magazyn przy ul. Jagiellońskiej,
- PSS "Społem" Biurowiec przy ul. Rzeźniczej,
- PSS "Społem" Garmazeria przy ul. Czeskiej,
- PSS "Społem" Piekarnia Nr 2,
- PSS "Społem" Piekarnia Nr 3,
- PSS "Społem" Piekarnia Gigant przy ul. Rzeźniczej,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Budynek Nr 21 Kluczewo- Lotnisko,
- Bank Przemysłowo - Handlowy S.A. przy ul. Piłsudskiego,
- Odlewnia Metali "Polmo" Sp. z o.o. przy ul. Robotniczej,
- CPN Zakład Gospodarki Produktami Naftowymi Nr 10 przy ul. Łukasińskiego,
- CPN Stacja Paliw przy ul. Bydgoskiej,
- PKP Oddział Drogowy przy ul. Broniewskiego 6,
- PKP Oddział Zmechanizowanych Robót Drogowych przy ul. Broniewskiego 6,
- Przedsiębiorstwo Automatyki i Telekomunikacji przy ul. Bema 5,

- PHU "BISSA" S.C. przy ul. Usługowej 6,
- Telekomunikacja Polska S.A. przy ul. Szczecińskiej,
- Zakład Gazowniczy Rozdzielnia Gazu przy ul. Szczecińskiej,
- Szkoła Podstawowa Nr 8 przy ul. Traugutta,
- Przedsiębiorstwo Rowerowe "STERNA" przy ul. Lotników 51,
- Hurtownia Materiałów Biurowych "Papirus" przy ul. Lotników,
- PKP Budynek Stacji przy ul. Dworcowej.

W ramach modernizacji i zmiany źródeł zaopatrzenia w ciepło następujące obiekty podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej i zlikwidowano lokalne kotłownie:

Rok 1995

- 1) Szkoła Podstawowa nr 7 Placu Majdanek 13
- 2) Szkoła Podstawowa nr 5 przy ul. Kuśnierzy 7
- 3) PKP- Dworzec ul. Dworcowa - 7 kotłowni

Rok 1996

- 1) Miejski Zakład Komunikacji przy ul. Składowej 1
- 2) Zespół Szkół Zawodowych Nr 3 przy ul. Składowej
- 3) PKP przy ul. Ceglanej 10
- 4) Szkoła Podstawowa Nr 14 przy ul. Ceglanej 11
- 5) Zespół Szkół Zawodowych Nr 3 - internat przy ul. Ceglanej
- 6) "Wspólnota Właścicieli" Budynku Mieszkalnego przy ul. Szczecińskiej 28-30
- 7) Urząd Kontroli Skarbowej przy ul. Partyzantów 5
- 8) "NETTO" przy ul. Słonecznej 2
- 9) "RUCH" przy ul. Śląskiej 9
- 10) Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Popiela 1
- 11) I Liceum Ogólnokształcące przy ul. Staszica 2
- 12) I Liceum Ogólnokształcące - Sala gimnastyczna
- 13) Komenda Rejonowa Policji przy ul. Warszawskiej 29
- 14) ESPEBEO S.A. przy ul. Usługowej
- 15) Internat Zespołu Szkół Mechanizacji Rolnictwa przy ul. Czarnieckiego 22
- 16) WKU przy ul. Czarnieckiego
- 17) Pogotowie Ratunkowe przy ul. Czarnieckiego

Rok 1997

-
- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych - przy ul. Składowej 2
 - 2) Szkoła Podstawowa Nr 1 (oddział przedszkolny) - przy ul. Bogusława IV 25
 - 3) Drukarnia - przy ul. Śląskiej 1
 - 4) Szkoła Podstawowa Nr 6 - przy ul. Szkolnej 2
 - 5) II Liceum Ogólnokształcące - przy ul. Mieszka I 4

- 6) Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, Przychodnia Rejonowa - przy ul. Słowackiego 11
- 7) Parafia Rzymskokatolicka p.w. Chrystusa Króla Wszechświata - przy ul. Nowakowskiego 2
- 8) Stacja wodociągowa - przy ul. Warszawskiej 24 węzeł nr 1
- 9) Stacja wodociągowa - przy ul. Warszawskiej 24 węzeł nr 2
- 10) Budynek mieszkalny Polskich Kolei Państwowych - przy ul. Staszica 5
- 11) Zakłady Przemysłu Dziwiarskiego "Luxpol" - przy ul. I Brygady 18
- 12) Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 warsztaty - przy ul. Szczecińskiej 9
- 13) Rejonowe Przedsiębiorstwo Handlu Wewnętrznego, sklep "Duet" - przy ul. M. Reja 13
- 14) Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 internat - przy Pl. Majdanek 7
- 15) Jednostka Wojskowa Nr 2438 i 1200 budynek nr 2 i 3
- 16) budynek mieszkalny /plomba/ - przy ul. Wojska Polskiego 34.

Z informacji uzyskanych w Zakładzie Gazowniczym wynika, iż na terenie miasta w latach 1995÷1997 przyłączono około 300 gospodarstw domowych do ogrzewania gazowego (są to budynki jednorodzinne wolnostojące oraz mieszkania w budynkach wielorodzinnych).

Pomiary zanieczyszczeń prowadzone przez TSSE w Stargardzie oraz WSSE w Szczecinie wykazały, że średnioroczne stężenia zanieczyszczeń w Stargardzie nie przekraczają wartości dopuszczalnych.

W 1995÷1998 r. zakłady przemysłowe wykonywały badania ścieków, odprowadzanych do kanalizacji miejskiej. Przedłożone wyniki analiz wykazują, iż niektóre zakłady przekraczają dopuszczalne ładunki odprowadzanych zanieczyszczeń. Umowy zawarte z MPGK Sp. z o.o. na odprowadzanie ścieków przewidują kary za ponadnormatywne ładunki odprowadzanych zanieczyszczeń, które są egzekwowane przez MPGK Sp. z o.o.. Wybudowano kolektor ściekowy przy ul. Morskiej, Gdańskiej i Gdyńskiej.

2. Prace rekultywacyjne

Celem likwidacji skażenia gruntów i wód podziemnych produktami ropopochodnymi oraz zabezpieczeniem wód powierzchniowych przed przedostawaniem się związków ropopochodnych od 1994 roku kontynuowane są prace rekultywacyjne na terenach byłej bazy wojsk Federacji Rosyjskiej.

I etap prac rekultywacyjnych rozpoczęto w listopadzie 1994 roku. Prowadziła je firma "CZyste Powietrze" Sp. z o.o. we Wrocławiu we współpracy z firmą EXBUD-Hydrogeotechnika Sp. z o.o. w Kielcach. Wynikiem przeprowadzonych prac było szczegółowe rozpoznanie terenu całego lotniska i uruchomienie na terenie byłej bazy paliw A systemu szczyptywania paliwa i oczyszczania wód podziemnych. Ponadto opracowano model matematyczny prognozowania

warunków hydrogeologicznych dla rejonu Kluczewa. I etap prac zakończono we wrześniu 1995 roku. W I etapie szcerpano 303124 litrów paliwa i oczyszczono 27047 m³ wody pobieranej w procesie depresjonowania plam paliwa.

Po dokonaniu szczegółowego rozpoznania stanu zanieczyszczeń wydzielono zanieczyszczone obszary lotniska, na których występują skażenia. Działki te wyłączono z zagospodarowania do czasu ich oczyszczenia.

Przed przystąpieniem do kontynuacji prac rekultywacyjnych Zarząd Miasta Stargardu Szczecińskiego w drodze przetargu publicznego wybrał ich wykonawcę. Przetarg wygrała firma specjalizująca się w dziedzinie prac rozpoznania i likwidacji zanieczyszczeń produktami ropopochodnymi to jest EXBUD-Hydrogeotechnika Sp. z o.o. w Kielcach, która po zawarciu umowy z Zarządem Miasta Stargardu Szczecińskiego jest głównym wykonawcą prac.

II etap prac rekultywacyjnych rozpoczęto realizować w październiku 1995 roku. W tym etapie prowadzono dalszą eksploatację systemów zainstalowanych na bazie A oraz uruchomiono nowe instalacje szcerpywania paliwa i oczyszczania wód podziemnych na kolejnych obiektach to jest byłym Rurociągu Przesyłowym i byłej bazie paliw B. Etap II zakończono we wrześniu 1996 roku, w jego wyniku szcerpano 337 292 litrów paliwa, oczyszczono 71 776 m³ wody pobieranej w procesie depresjonowania plam paliwa, oczyszczono i przekazano do zagospodarowania 21 ha gruntów.

III etap prac rekultywacyjnych rozpoczęto realizować w październiku 1996 roku. Prowadzona jest dalsza eksploatacja systemów zainstalowanych na bazie A, Rurociągu Przesyłowym i bazie B. Uruchomiono instalacje szcerpywania paliwa i oczyszczania wód podziemnych na kolejnych obiektach to jest na byłej CST [Centralnej Stacji Tankowania], byłej bazie paliw C i byłej bazie samochodowej MPS-2. Ponadto na bazie B uruchomiono drenaż wielopoziomowy oraz przeprowadzono dekontaminację gruntu powierzchniową i wgłębną [oczyszczanie mikrobiologiczne bakteriami] na Bazie B, Rurociągu Przesyłowym i CST. Do końca 1997 roku w III etapie prac szcerpano 506 782 litry wolnego paliwa i oczyszczono 239 297 m³ wody.

Prowadzone są prace związane z likwidacją 486 otworów $d = 0,5$ m odwierconych przez Rosjan, które zasilają wodami opadowymi zwierciadło wody podziemnej w niekontrolowany sposób. Do końca 1997 roku zlikwidowano 52 otwory. Ponadto likwidowane są były studnie [wykonane przez Rosjan], które nie nadają się do dalszej eksploatacji lub wykorzystania do monitoringu technologicznego.

W ramach obecnie wykonywanego III etapu przystąpiono do realizacji ostatniej planowanej inwestycji - do wykonywania bariery ochronnej na Bazie A. Zakończenie III etapu prac rekultywacyjnych przewidziano na koniec 1998 roku.

1) Finansowanie prac rekultywacyjnych.

Przedstawiony wyżej podział prac na kolejne etapy wynika ze sposobu ich finansowania przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej, który od początku realizacji prac wykazał przychylność dla działań podjętych przez miasto i zapewnił ich finansowanie. Warunkiem otrzymania środków z funduszu jest sfinansowanie minimum 30 % wartości zadania z innych źródeł. Miasto pozyskało część środków z dotacji celowych Budżetu Państwa przeznaczonych na realizację programu rekultywacji terenów zdegradowanych przez wojska Federacji Rosyjskiej. Ponadto zadanie jest finansowane ze środków Miejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Środki Miejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczone na prowadzenie prac rekultywacyjnych pochodzą w głównej mierze ze sprzedaży szcerpanych produktów ropopochodnych. Do końca 1997 roku ze sprzedaży szcerpanych produktów ropopochodnych pozyskano 497 605 złotych.

Udział poszczególnych źródeł finansowania kształtuje się następująco:

Rok	NFOŚiGW w zł	Budżet Państwa w zł	MFOŚiGW w zł
1995	1 700 000	-	226 627
1996	2 834 430	1 349 600	243 280
1997	3 534 080	1 650 000	344 220
razem	8 068 510	2 999 600	814 127
łącznie nakłady	11 878 017		

Na rok 1998 przewidziano wydatkować na eksploatację zainstalowanych systemów i uruchomienie bariery ochronnej na bazie A kwotę 3.033.950 zł, ponadto na likwidację otworów (pozostałe 434 sztuki) $d = 50$ cm odwiercanych przez wojska radzieckie, uruchomienie w ich miejscu systemu szcerpywania paliwa i likwidację nieczynnych studni przewidziano kwotę 1.705.388 zł.

2) Efekty wykonanych prac rekultywacyjnych

Celem podstawowym prowadzonych prac rekultywacyjnych jest "rozbrojenie" istniejącej "bomby ekologicznej" czyli ogromnego zanieczyszczenia wolnym produktem naftowym poprzez maksymalne szcerpanie paliwa z powierzchni wód podziemnych i zablokowanie dalszej migracji zanieczyszczeń. W okresie od rozpoczęcia prac do chwili obecnej, to jest 24.11.1994 r. ÷ 31.12.1997 r. oczyszczono i przekazano do zagospodarowania 21 ha gruntów, oczyszczono 338 120 m³ wód podziemnych pochodzących z procesów depresjonowania oraz szcerpano produkty ropopochodne w imponującej wielkości 1 147 198 litrów.

Równocześnie ze szcerpywaniem produktów ropopochodnych i oczyszczaniem wód podziemnych pochodzących z procesów depresjonowania, lokalnie prowadzona jest mikrobiologiczna rekultywacja zanieczyszczonych gruntów [dekontaminacja].

Eksploatacja szeregów otworów biowentylacyjnych w połączeniu z lejami depresji wytworzonymi przez pracujące studnie, wytworzyła bariery biologiczno - hydrodynamiczne, aktywnie ograniczające dalszą migrację zanieczyszczeń.

3) Prognozy kontynuacji prac

Wyniki dotychczasowych badań geologicznych, poparte modelowaniem matematycznym, pokazują w sposób jednoznaczny na istnienie zagrożenia ze strony zdeponowanych na lotnisku zanieczyszczeń produktami ropopochodnymi. Zagrożenie występuje dla wód powierzchniowych terenów sąsiadujących to jest rzeki Gowienicy, będącej dopływem jeziora Miedwie i bezpośrednio samego jeziora Miedwie, które stanowi zbiornik wody pitnej dla miasta Szczecina.

Monitoring technologiczny prowadzony przez wykonawcę (Exbud-Hydrogrrotechnikę Sp. z o.o.) wykazał, że średnia miąższość warstwy wolnego paliwa wynosząca $0,8 \pm 0,9$ m w 1994 roku spadła do wielkości $0,3 \pm 0,5$ w 1997 roku w wybranych piezometrach technologicznych na Bazie A. Analiza spadku jego grubości na Bazie A gdzie najdłużej prowadzona jest rekultywacja, wykazuje że mimo upływu 3 lat intensywnej eksploatacji, potrzeba jeszcze minimum około 2 lat do szczypania paliwa do grubości milimetrycznych pod warunkiem utrzymania się dotychczasowego w przybliżeniu liniowego trendu spadku. Podobnie jest na pozostałych bazach, gdzie uruchomienie systemów szczypania i ich eksploatacja rozpoczęta została znacznie później.

Według wykonawcy prac Exbud-Hydrogrrotechniki Sp. z o.o. proces eksploatacji istniejących systemów technologicznych powinien wynosić minimum 5 lat, aby szczypanie paliwa z wód podziemnych do grubości milimetrycznych. Powyższe dane potwierdza Konsultant - Przedsiębiorstwo Geologiczne w Kielcach. Ponieważ eksploatacja w zależności od bazy trwa od ok. 0,5 - 3 lat, potrzeba jeszcze min. 2 - 4,5 lat na szczypanie paliwa.

Prowadzone prace na lotnisku Kluczewo pozwalają na bieżącą kontrolę sytuacji ekologicznej. Obecny stan nie zagraża jakości wód jeziora Miedwie, wyłącznie pod warunkiem kontynuowania prac rekultywacyjnych polegających na eksploatacji systemów.

Jak wcześniej podano na rok 1998 przewidziano wydatkować około 3 mln zł na eksploatację systemów szczypania produktów ropopochodnych i oczyszczania wód podziemnych.

Kwoty podobnej wysokości należy przewidzieć do wydatkowania w następnych latach eksploatacji systemów.

Brak finansowania eksploatacji systemów szczypania wolnego paliwa i oczyszczania wód podziemnych po zakończeniu III etapu prac to jest po 31.12.1998 roku grozi niekontrolowaną migracją zanieczyszczeń ropopochodnych w kierunku jeziora Miedwie. Spowoduje to, że dotychczas wydatkowane środki na uruchomienie systemów oczyszczania zostaną bezpowrotnie zaprzepaszczone.

4. Miejski Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zgodnie z art. 88 h ust. 4 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska od 1994r. Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim każdego roku podejmuje uchwałę w sprawie zatwierdzenia zestawienia przychodów i wydatków Miejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Harmonogram Wydatków sporządzany jest na podstawie wniosków wpływających od instytucji, szkół, stowarzyszeń.

Wydatki na wykonanie zadań o charakterze priorytetowym takich jak: likwidacja skażeń gruntów i wód podziemnych z produktów ropopochodnych na terenie byłej bazy JAR w Stargardzie Szczecińskim - Kluczewie, rekultywacja dzikich wysypisk, ekspertyzy dendrologiczne, dofinansowanie imprezy "Dni Ochrony Środowiska" i edukacja ekologiczna młodzieży, zakup materiału szkółkarskiego i roślinnego oraz dokonywanie nasadzeń realizowane są każdego roku.

W porozumieniu z Zarządem Mieniem Komunalnym przeprowadzono porządkowanie dzikich wysypisk odpadów w rejonie Parku "Panorama" oraz innych rejonach miasta. Koszt rekultywacji terenów w latach 1995÷1998 wyniósł 36.451 zł. Uporządkowano tereny przy ul. ul.: Piłsudskiego, Dębowej, Kościuszki i Niepodległości.

W ramach edukacji ekologicznej prowadzone są działania propagujące ochronę środowiska poprzez spotkania z młodzieżą, prelekcje i pogadanki dotyczące działań i zachowań proekologicznych.

Wydział Ochrony Środowiska corocznie wspiera organizacyjnie i finansowo akcję **"Sprzątanie Świata - Polska"**. W akcji uczestniczą uczniowie szkół podstawowych, średnich oraz organizacje młodzieżowe.

Ponadto w ramach prowadzonych działań na edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych ze środków **Miejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** sfinansowano:

w 1995 r.:

- 1) turniej ekologiczny dla szkół podstawowych z terenu miasta Stargardu Szczecińskiego. pod nazwą **"Wody Ziemi Szczecińskiej"** zorganizowany przez Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa,
- 2) obchody **"Stargardzkich Dni Ochrony Środowiska"** w dniach 06÷07.06.1995r. zorganizowane przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1,
- 3) praktyki uczniów Technikum Ochrony Środowiska zorganizowane przez Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa.

w 1996 r.:

- 1) organizację **"Dni Ochrony Środowiska"** i przedsięwzięcia z zakresu edukacji ekologicznej młodzieży dla Związku Harcerstwa Polskiego,
- 2) nagrody dla uczniów szkół podstawowych uczestniczących w **Konkursie Przyrodniczym** zorganizowanym przez Muzeum.
- 3) działalność statutową stowarzyszenia i organizację akcji **"Sprzątanie świata"** przeprowadzoną przez Stowarzyszenie Stargardzka Pracownia Ekologiczna,
- 4) organizację turnieju pod nazwą **"Dni Ziemi"** oraz zakup aparatury pomiarowej w Zespole Szkół Mechanizacji Rolnictwa.

w 1997r.

- 1) działalność statutowa stowarzyszenia, organizację akcji "Sprzątanie Świata", organizację konkursów: "Ekofilm", "Ekotorba", "Stargardzkie Pomniki Przyrody w Fotografii" dla Stowarzyszenia Stargardzka Pracownia Ekologiczna,
- 2) uzupełnienie zbiorów bibliotecznych z zakresu ekologii i ochrony środowiska w Miejskiej Bibliotece Publicznej,
- 3) organizację konkursu ekologicznego i uzupełnienie księgozbioru o tematyce ekologicznej w Zespole Szkół Zawodowych Nr 2 im. "Bohaterów I Armii Wojska Polskiego",
- 4) organizację III Turnieju Ekologicznego dla szkół podstawowych w Zespole Szkół Mechanizacji Rolnictwa,
- 5) realizację programu edukacji ekologicznej i środowiskowej w placówkach oświatowych na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego w Szkole Podstawowej Nr 8 i Przedszkolu Miejskim Nr 13,
- 6) zakup pomocy naukowych dla Zespołu Szkół Mechanizacji Rolnictwa,

w 1998r.

- 1) realizację programu edukacji ekologicznej i środowiskowej w placówkach oświatowych: Szkołach Podstawowych Nr 8 i 10, i w Przedszkolu Miejskim Nr 13,
- 2) działalność statutową, organizację akcji "Sprzątanie Świata" oraz organizację turniejów i konkursów dla Stowarzyszenia Stargardzka Pracownia Ekologiczna,
- 3) wydanie książki "Przyroda Ziemi Szczecińskiej" przez Ligę Ochrony Przyrody,
- 4) organizację imprezy "Ziemia naszym wspólnym dobrem" przez Związek Harcerstwa Polskiego
- 5) obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi i Światowego Dnia Ochrony Środowiska w Szkole Podstawowej Nr 12.

5. Konkurs ekologiczny.

Na początku 1997 roku miasto Stargard Szczeciński zostało zgłoszone do zorganizowanego przez Sejmik Samorządowy Województwa Szczecińskiego konkursu pt. "Najbardziej ekologiczna gmina województwa". W konkursie miasto zajęło trzecie miejsce co jest potwierdzeniem jego działań i osiągnięć w zakresie ekologii i ochrony środowiska. Za zajęcie III miejsca w konkursie miasto otrzymało nagrodę pieniężną w wysokości 100 tysięcy złotych ufundowaną przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.